SCINTILLÆ IGNATIANÆ,

SIVE

SANCTI

IGNATII

DE

LOYOLA,

SOCIETATIS JESU FUNDATORIS

APOPHTHEGMATA

V. Er. SACRA, Mont. Argent.

Per singulos Anni Dies distributa,

Et ulteriori Considerat. proposita.

Impressa primùm Viennæ 1705.

Reimpressa Wratislaviæ Typis Academicis 1757.

PIO USUI,

AC FRUCTUI

DOMINORUM DOMINORUM

CONSODALIUM

ALMÆ

CONGREGATIONIS LATINÆ

MAJORIS

BEATISSIMÆ VIRGINIS

MARIÆ,

AB ARCH-ANGELO

SATUTATÆ

IN ACADEMICO SOCIET. JESU
COLLEGIO WRATISLAVIÆ ERE-
CTÆ DICATUS,

Et in strenam Anni Æræ Christianæ
MDCCLVIII. oblatus.

DIVO PATRIARCHÆ IGNATIO.

SANCTISSIME PATER, *Magne Ignis! qui Divinæ charitatis ardore succensus ità vehementer exarsisti, ut Orbis totus flammis tuis nutriendis nimiùm quàm angustus fuerit; nec ardere contentus ipse, hunc omnium actionum, & cogitationum tuarum scopum præfixisti, qui eo, quo ipse tam sanctè flagrabas igne, totus, qua qua patet. Orbis inflammaretur. Huc continua per orationem, & ardentissima suspiria cum Deo communicatio; huc plurima, quæ per Italiam, Galliam, Hispaniam, Terram sanctam suscepisti, itinera; huc denique cura, vigiliæ, studia, conatus omnis, imò omnis in venis motus, anhelitus omnis collimabat, ut prodesses omnibus, omnes hausto è cælis*

lis igne succenderes, nec esset, qui à calore Tuo se posset abscondere. Quo non pertingebas corpore, ut adesses ardoris Tui efficacia, socios velut incendiarios totidem zelantissimæ doctrinæ Tuæ tædis instructos ità latè ultro citroque divisisti, ut non superesset in Orbe natio, non provincia, imo vix angulus aliquis, quò caloris Tui fructus non penetraret, nonque plurima in salutem Gentium operaretur. Nunc solùm beatus, & hilaris, si quod per Te, perque Tuos Dei gloria, proximique salus, ac perfectio ullibi sumeret incrementum. Ut autem etiam in dissitum operareris, quot verba, tot flammas eructare non contentus, nova in distans moliturus incendia, ut etiam, cùm non superesses, ignis quasi perpetuus, viveres, libros, & epistolas, id est: totidem ignes missiles, ad varios dispersisti, ut, dum illæ subirent oculos; undà Dei charitas, & sanctioris vitæ desideria pectus occuparent. Quod sanè adeò feliciter obtinuisti, ut nec Tu videri sinè fructu, nec audiri absque emolumento posses, nec Tui, quos chartæ committebas, characteres legerentur, quin luceres in omnibus, & arderes, tuisque flammis accenderes universos. Mei hic me unius pudet, MAGNE PATER! *si hoc Te tamen nomine compellare mihi liceat, qui cùm Ignis filius esse deberem, fumus sum, tuisque degener à caloribus, heu! quàm*

pro-

procul à moribus discedo, quem tam ardentibus ad imitationem exemplis provocâsti, tam vehementibus igneæ legis Tuæ flammis tam diu fovisti, tam frigidus tamen adhuc, & obscurus titio persevero! & hoc est, cur Sacra Tua *cælestis sapientiæ* Apophthegmata, *id est, saluberrimas doctrinas, ex ardentissimo Tuæ in Deum, & proximum charitatis ardore, velut clibano cadentes scintillas, in libellum, velut focum, congessi, eo nempe consilio; ut semper ad manum esset, unde frigori meo excutiendo remedium ponerem, unde ignavia mea ad æmulandos ignes Tuos velut flabro salutari animaretur identidem, veternoque tandem posito in meditatione mea exardesceret ignis, quàm mihi necessarius, tam tibi acceptus. Quem conatum licèt privato ego solum usui destinaverim, fuêre tamen, qui publici eum juris esse voluerunt, tum ut Tui,* PATER ARDENTISSIME! *caloris fructus propagaretur latiùs, tum, ut aliis serviendi desiderio, Tua vota complerentur uberius. Quorum monitis obtemperans,* Scintillas *has ex amplissimo pectoris Tui incendio sumptas, per manus & oculos mitto, ut novos inde Spiritûs calores participent universi, quas tamen nisi Tu fovere, ac in flammas promovere velis, hærebunt inefficaces, imò insteriles resolutæ cineres, vim, ardoremque omnem amittent. Tu proinde,*

PATER AMANTISSIME! *qui non minùs nunc in cælis ardes, quàm olim in vivis agens, Dei Gloriam, ac proximi ſalutem anhelaſti,* Scintillis *his, id eſt, doctrinis ex ore, & calamo Tuo deſumptis ignitum illud robur adde, ut, quod Tuis olim Sociis, idem Tuis hodie doctrinis dictum velis*; Ite, & mundum accendite univerſum, *Dei nempe & proximi charitate, quod omnibus quidem, quorum illæ oculos ſubiverint, mihi tamen, utpote reliquis magis indigo, cumprimis ſupplico.*

Filiorum Tuorum indigniſſimus G. H.

Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisì ut accendatur. *Lucæ c.* 12. *v.* 49.

I. JANUARII.

OMNIA AD MAJOREM DEI GLORIAM!

Hæc, & his æqui valentia verba trecentis septuaginta sex vicibus repetit in suis Constitutionibus S. P. Ignatius. Suar. tom. 4. de Relig. lib. 8. c. 6. n. 1.

NOvi anni, & totius vitæ felicitas in eo consistit, ut omnia temporis, & actionum nostrarum momenta ad Dei solius gloriam dirigantur. Hoc Deus jure supremi Dominii exigit; hoc nos essentiali servitutis titulo debemus.

Qui suam, non Dei, gloriam quærit, fur est, & latro: nam soli Deo gloria, nobis autem confusio debetur & opprobrium. Illa debiti nostri & calcar est, & tessera.

Nemo sibi pejus consulit, eo, qui suam, Divinæ gloriæ anteponit; hic enim temporalem simul perdit, & æternam: semper miser; hic, quia vera; illic, quia omni destituitur.

Quod ipſi, ſed nimiùm ſerò, fatebuntur: Tota nocte laborantes, nihil cepimus. Nihilum hoc, eſt humana gloria, ùt flos fœni caput attollit, & brevi conculcabitur; ut fumus exaltatur, & perit. Si gloriam æſtimas, veram quære.

II. JANUARII.

Hæc prima ſit agendorum regula: ſic Deo fide, quaſi rerum ſucceſſus omnis à te, nihil à Deo penderet: ità tamen iis operam omnem admove, quaſi tu nihil, Deus omnia ſolus ſit facturus. S. Ignat. ap. Nolarci.

INfirma ſpes imbecilli ſtat pede, quæ manibus deſtituitur. Qui te, cùm necdum eſſes, creavit ſinè te, nunc nec ſalvabit, nec juvabit te, ſinè te.

Præbe tu ſcintillam, Deus animabit incendium. Jace ſementem, ille dabit incrementum. Sic è voto creſcent omnia, ſecùs omnia ſterileſcent.

Tu nihil potes, licèt velis, ſinè Deo. Hic nihil vult, eſto poſſit, ſinè te. Fœderatus Deo poteris omnia.

Gratia Dei, quæ tanta in aliis potuit, in te uno non amittet vires, modò tu in eum fiduciam non amittas. Ubi ſunt ſpes tuæ?

III. JANUARII.

Oleum perdit & operam, qui aliorum mores emendaturus non incipit à ſe ipſo. S. Ignat. apud Barto. l. 4. §. 36.

Præ-

PRæpostera planè res! alios volumus bonos, cùm ipsi non simus; ex ore nostro condemnandi, cùm bona præcipimus, & mala agimus.

Nulla lex satis est efficax, nisì viva, quam legislator gestu promulgat. Efficacior quippe vox est operis, quàm oris. Illa tot fœderatos habet ad persvadendum oratores, quot actiones; Hæc sola cùm sit, authoritate destituitur.

Quis ibi fructus, dum ædificamus simul, & destruimus? Illud verbo, istud opere. Qui malè affectis vult mederi, non subsit affectibus. Priùs est sibi cavisse, quàm aliis.

Miseri mortales! domi talpæ, foris linces. Non videmus, quid à tergo sit manticæ. Sensum omnem amisimus non sentimus trabem in oculo, dum in alieno festucam scrupulosè scrutamur. Medice, cura te ipsum.

IV. JANUARII.

Non mutat mores cæli mutatio; nisi se imperfectus deserat, vix erit alibi, quàm isthic melior. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 36.

NUllum vidi, qui melior ex peregrinatione redierit. Multùm illa curiositatis, parùm habet utilitatis.

Qui malè agit, nullam agit bonam fugam; ubi tutum se crediderit, erit in se, quod timeat.

Corporis morbos perquam rarò, animi

nunquam, emendat clima. Intrà te si malum est, hoc fuge, vel in exilium mitte; tuum, & non loci, vitium est, quod fatigat. Non hujus, sed tui, mutatione curari debet.

Illud appetendum esset iter, quò vel dæmon sequi, vel passio tua venire non posset; quod frustra alibi quæres, nisì à vitio ad virtutem iveris. Hæc una est malo tuo medicina.

Locus nullum fecit sanctum. Non Jerosolymis fuisse, verùm Jerosolymis bene vixisse laudabile est. Certum instabilis suique victoriam fugientis animi signum est; de loco ad locum petere mutationem.

V. JANUARII.

Juvenum virtuti periculosa negotia perperam creduntur. S. Ignat. apud Bart. lib. 4. §. 37.

NOvitia virtus instar florum est in arboribus, qui ad primos veris calores se celeres protrudunt, sed fluxi adeò, ut penè contactu, vel etiam solo rigidioris auræ afflatu, exarescant.

Teneri humeri sub gravi pondere facile fatiscunt, & turpi ruina produnt inconsultos conatus. Vigor sanguinis audaces facit, sed audacia, nisi rationis frœno contineatur, abit in temeritatem.

Præcox fervor vires atterit, unde fit, ut asinus lassus tandem quærat diverticula, qui, si

si adfuisset moderatio, diu bonas operas præstitisset, sic primâ spes perit in herba.

Inconstantia, & mutabilitas cognatum est homini malum, sed juventuti proprium. Si quid hæc amat, desiderat vehementer, sed non diu.

Festina lente: rara est celeritatis una, & constantiæ prærogativa. Errat facile, qui nimium properat. Procul iturus ita principio passum temperet, ut durare possit.

VI. JANUARII.

Rarum aliquod, & eximium facinus sexcentis vulgaribus longissime antecellit. S. Ig. apud Bart. l. 4. §. 17.

UT res obviæ, quæ ad manum sunt, & facile passim occurrunt, nec sui desiderium, ut obtineantur, nec obtentæ solatium, creant; ità opera vulgaria numerum, non pretium, faciunt.

In arduo virtus coronam constituit. Eo frustra segnis aspirat, quo nullus eluctabitur, nisi, quem insignis rei gerendæ difficultas manuduxerit. Aude aliquid. Nihil invium est animo forti.

Ponderat Deus, non numerat opera; rem, non censum, attendit. Vide, quid ei offeras? & memento: tuo, ut supremo rerum omnium, Domino, rara, exquisita, & plane insignia esse debere, quæ offerri mereantur.

Nec utilitatem aut paupertatem tuam cau-

ſare: locuples eſt Dei gratia, cujus auxilio mira potes, modo adſit conatus, & fervor non deficiat.

VII. JANUARII.

Unusquisque perſvaſum habeat: tantum ſe in ſpiritualibus profecturum, quantum ab amore ſui, & commodi proprii affectione ſeſe ſubtraxerit. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 22.

NEmo poteſt duobus Dominis ſervire, unum ex iis odio habebit, & alterum diliget. Cor diviſum eſſe non poteſt. Partem Deus non accipit, ſi eam terrena gravent & inficiant.

Hæc unica corporis noſtri cauſa eſt, quod ità diligamus Deum, ut nosmetipſos non omnino aſpernemur, hoc eſt: partem in utramque claudicamus, & ideo tam lento, tamque incerto pede ad æternorum amorem aſſurgimus.

Ut ovum a ſole non attrahitur in ſublime, niſi vacuum; nec lignum flammam concipit, quamdiu eſt madidum; ità, quo minus anima corporalibus adhæret, eo rationis, divinorumque capacior, & magis ſua eſt.

Irrationalis, brutusque appetitus quamdiu penitus extinctus non eſt, ſemper adverſus rationem, & ſanctiores affectus inſurgit, & nativo pondere ad ima retrahit. Reſolutione opus eſt, ut ex toto in ſpiritualem convertatur.

VIII.

VIII. JANUARII.

Non poteſt fieri quid dignum Deo, quin vel mundus tumultuetur, vel infernus turbas cieat S. Ignat apud Nolar.

SEmper infeſtæ luci ſunt tenebræ, nec bonos inter & malos firma coaleſcit amicitia. Ut vermis fructus magis maturos, ità malitia eos plerumque arrodit acerbius, qui meliores.

Certum bonitatis indicium eſt, malis diſplicuiſſe; vituperium foret à talibus amari, & commendari. Nihil penſi habe, ſi de te ii loquantur malè, qui nihil faciunt bene.

Nec cenſeri debet malum, unde meliores ſimus. Cos iſta virtutis eſt. Non parum juvant mali probos, dum perſequuntur; augent patientiam, merita cumulant.

Quid times? nec mundus, nec infernus totus quidquam in te poſſunt! ubi plura ſunt obſtacula, ibi abundantior eſt DEI gratia. Tu contra audentior ito. Victoriæ occaſionem arripe, Triumphi materia eſt. Hìc fortitudo tua campum nacta eſt, quæ ſine hoſte in gloria latuiſſet.

IX. JANUARII.

Multò ardentiùs inſiſtendum homini interiori domando, quàm corpori, & frangendis animi motibus, quàm oſſibus. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 12.

INeruditum vulgus, quod ultra corticem nihil videt, nec medullam attendit, ab externo, qui sub oculos cadit, rigore metitur sanctitatem: quasi verò sub fune, sub tege, te arrogans mens latere non possit. Quid juvat abstinere à carnibus, & famam alienam arrodere?

Quod Deo placet, internum est: externa, nisi vim ab interno accipiant, Deum non movent. Illa plus arrogantiæ habent, ista plus meriti. Cædes bonum, vel corporis laniena, quid meretur? si passio vivat.

Satis corpori provides, si animo bene sit consultum. Non ex corpore bono bonus animus, sed ex bono animo bonum corpus redditur. Plurimùm in corpus animus potest.

Illud bonum tibi cupio, quod mihi, nempe internum. Hoc sanè non vulgi opinio, non rigor apparens, sed animi ad rectæ rationis regulam compositi tranquillitas facit. Intus bonum habitat, frustra foris quæritur. Qui solidæ sunt virtutis, plus habent saburræ, quàm veli.

X. JANUARII.

Liberalis est Deus, è manibus illius accipio, quæ non invenio in manibus hominum, si nihil hi dederint, accepturus sum à Deo omnia. S. Ignat. vitæ l. 4. § 23.

ANgusta est hominum liberalitas, modicum est omne, quod habent, quod ipsum,

ſum, ſi largiendo diviſerint, minùs remanebit. Unicus Dei theſaurus inexhauſtus eſt, plurima dando, nihil imminuitur. Huc ergo ſpes!

Spes noſtras Deus vincit beneficiis. Solemus ſperare plùs, quàm poſſideamus, optare verò ampliùs, quàm ſperemus. Tot autem nobis beneficia pollicetur Deus, ut nemo minùs ſperare poſſit, quàm optare.

Tot ſyngraphas Divinæ liberalitatis, quot ſpes, quot vota, habemus; quidquid petitis, credite, quia accipietis. Vide, quàm facilè ſit divitem fieri.

Nec minùs dat, quàm promiſerit Verba enim amantis, opera ſunt; lingua beneficentiæ, manus. Faciliùs liberali eſt dare, quàm negare. Cur pauca petimus?

XI. JANUARII

Proprium Divinæ bonitati eſt ea ſolertius defendere, quæ à Diabolo acriùs oppugnantur S. Ignat. in Hiſt. Soc. P. I. lib. 9.

DEus totus oculus eſt, in noſtra commoda ſemper vigil; Et ſicut Dux magni exercitus, eò ſuppetias mittit, ubi validior inſtat inimicus.

Felix pugna, ubi de ſuccurſu dubitare non licet; quam nec nervi, nec annonæ, nec ullus mediorum defectus moratur Quid diffidat, qui Omnipotentem habet fœderatum?

Cauſam Deus ſuam non deſtituet. Si nos ab

ab orco premimur, ille à nobis impetitur; ideò tam prona in nostri defensionem mittit subsidia, modò nos iis uti, non negligamus.

Fortis, & mille fraudum artifex hostis est, qui te oppugnat, cave solus cum eo congredi. Si tibi fidis? jam victus es. Si Deum in suppetias voces, omnes ejus artes securus ridebis.

XII. JANUARII.

Nisi charitati, & humanitati comes eat veritas, jam nec charitas, nec humanitas fuerit, sed fraus, & vanitas. S. Ignat. apud Bart. l. 4. fol. 381.

Hostis apertus minùs nocet, quàm fictus amicus; illum mediocri diligentia facilè quis cavebit, hunc nullâ satìs. Qui svavi quadam eloquentia cordis tui intima subiit, quàm certa, tam grandia tibi vulnera infligere potest.

Oculata debet esse conversatio, sed magìs amicitia. Diu delige, priusquam diligas. Sæpe sub læto gramine serpens latet. Fide, sed cui? vide.

Nemo sæpiùs decipitur, quàm qui verbis credit. Sæpe cor felle plenum mellea verba eructat. Scypho nempe aureo venenum propinari potest, ut avidius hauriatur. Sic dulci fistula volucrem auceps decipit.

Nullus Deo sincerior est amicus: Verba vitæ, & veritatis æternæ habet; Huic soli te, tua, tutè confides.

XIII.

XIII. JANUARII.

Quantò arctiùs se quis Deo astrinxerit, & liberaliorem erga summam Majestatem præstiterit, tantò eum in se liberaliorem experietur. S. Ignat. Con. p. 3. n. 1.

NOn perit, quod Deo datur; quo liberalius terra vapores ad cælum mittit, tantò uberiores inde imbres recipit, quibus fœcundetur: imò, si terra bona centesimo fructu reddit sementem, quam accepit, nunquid aut sterilior, aut illiberalior erit creator suâ creaturâ?

Liberalitas hæc quæstuosissima est; quo plus largiris, tantò plus habes. Sic sanè perdere, lucrum est. Servare avaritia est sordidissima.

Accipit Deus modica, reddit plurima, pro momentaneis æterna, pro perituris semper duratura, divina pro creatis refundit. Se dat pro te. Hic sanè census omnem explere cupiditatem potest. Quid adhuc moramur, nos, & nostra, Deo dare?

Illud attende: parte contentus non est, totum, quod habes, imò quod es, exigit Deus. Da; tua non das; qui dedit omnia, repetit omnia. Cur ex alieno illiberales simus?

XIV. JANUARII.

Ille Religiosi nomen implere se credat, qui integrè non solùm à sæculo liber fuerit, sed etiam à se ipso. S. Ignat. vitæ l. 3. §. 38.

O ma-

O Magnum Religiosi nomen! grandis prærogativa! cui tot privilegia principes, tot præmia Deus præparavit! sed ut nomen hoc impleatur, multa, eaque minimè vulgaria exigit.

Ingens Religiosorum est copia, si numerentur, fortè non ità grandis, si ponderentur Si testimonium, & fidem vestis faciat, innumeri, si sola facta, ùt decet, vocem inveniant, utinam plures!

Magnum quidem est, & suâ laude dignum: Christi amore res, & spes generoso pede conculcasse: verùm nisi se ipsum cum omnibus concupiscentiis suis reliquerit. Mundum in Religione quærit.

Quid juvat Christum sequi, si non detur consequi; qui vult venire post illum, abneget semetipsum. Omni affectu vacuum te vult Deus, si vel modico teneris, actum est. Partem in utramque claudicabis, veste [illegible]giosus, mente sæcularis.

XV JANUARII.

O mi Deus! si te nôssent homines! S. Ignat. vitæ l 4. c 28.

OMnis homo naturaliter scire desiderat; hinc tanta in multis studiorum aviditas, ut præ rerum cognitione opes contempserint, & honores. Sed ô vana mortalium studia, ut quid diligitis vanitatem, & quæritis mendacium! Sapientia hujus mundi stultitia est

est apud Deum, si ea non ad unius Dei cognitionem dirigatur.

Frustra fatigamur, ætatem terimus, quantùm discimus, tantùm, & ampliùs ignoramus; tenebras, non lucem, adepturi, donec in Dei cognitione, & qui inde sequitur, amore verè, solidéque docti esse conemur.

Nec ingenti hic acumine, nec subtili Magistro, nec grandi opus est Bibliotheca; sine verborum strepitu, in humili silentio, & solitudine cordis, hæc Dei cognitio discitur; abscondit hanc à sapientibus Deus, ac revelat parvulis.

Quid beatos in cælo facit, nisì Dei cognitio? vide quàm facilè beati esse possimus? disce modum: Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt.

XVI. JANUARII.

Vanitas, & inanis gloriæ vitium ex ignorantia, & cæco sui amore, nascitur. S. Ignat. vitæ. l. 4. c. 4

COmmune mundi malum, ambitio, à primis parentibus, divinitatem ambientibus, ad nos usque traducta! Hæc, si assentatoris alicujus elogiô, velut brachiô fulciatur, quàm altè, Deum bonum! assurgit.

Sui æstimatio, credula facilè est, non tantùm quæ sunt, sed &, quæ non sunt, credit, modò in sui commendationem dicta sint.

Infelices vanitatis aucupes! dici, & haberi

ri avent, quod non sunt. Amant nempe decipi, & in erroribus exultant. Quanta hæc cæcitas à fumo gloriæ causata!

Profundiùs te inspice, quis sis? quod ut scias, Deum cogita; tantùm siquidem decrescet ambitio, quantùm increverit Dei cognitio. O Domine, noverim me, & noverim te!

XVII. JANUARII.

Relinquere Deum propter Deum, magnum lucri spiritualis compendium est, nullum dispendium. S. Ignat apud Bart. l 4. §. 37.

AD propria commoda, lucra etiam spiritualia, cæcus esse debet verus amor; irretortô hic oculô amati unius placitum respicit; aliàs nos, non Deum, amaremus; non donaremus, sed commutaremus, mercenarii, non filii.

Solatia etiam spiritualia, si nostra sunt, suspecta sint. Tantò plùs opus aliquod securitatis, quantò minùs propriæ voluntatis habet. Hanc, etiam sanctam, si deseras propter Deum, sanctiorem implebis.

Non sola nos oratio Deo conjungit; nec illud semper optimum, quod maximum. Illud sanctissimum, quod voluntati Dei magis vicinum.

Si pro domo, ex Dei amore, deserta hìc centuplum, & ibi vitam æternam pollicetur Deus, quid ei daturus est, qui Deum deserit propter Deum? qui plura dat, plura recipiet.

XVIII.

XVIII. JANUARII.

Ad quem virtutis gradum piger per multos annos non potest pervenire, eô modicâ temporis intercapedine diligens mirabiliter volat. S Ignat. in epist. de perfect.

UNa dies ferventium plus facit, quàm tepidorum longissima ætas, imò una hora bene acta etiam immortalitati otiosorum præferenda. Frustra vivit, qui bene non vivit.

Desidia in spiritu est mors superstes, vigil sopor; nam vacua est vita, quam non implet cura bene vivendi. Tales, cùm dormierint somnum suum, nihil inveniunt in manibus suis

Sacra res tempus est, tantùm valet quantùm æternitas. Hanc ut beatam obtineas, agendum est, ne sinê fructu vita, sinè bonorum operum fervore, dies elabatur.

Ab arbore fructus, ab agro segetem expectas, cur fructum tui contemnis? Esto tuî usufructuarius; tu tuimet pretiosus fundus es, ferax prædium, & qui desideras à tuis fructus, priùs à te ipso exige.

XIX. JANUARII.

Intolerabilis tum mihi vita foret, si quid in anima mea humanum, & non omni ex parte divinum latere, comperirem. S. Ignat. vitæ l 4. §. 5.

Bo-

BOnum ex integra caufa, malum ex quovis defectu. Felix non eris, nisi aut omnia contempferis, aut omnia habueris. Delicata felicitas eft: mifer es, fi aliquid defit. Nullâ hoc arte faciliùs obtinebis, quàm Deum folum amando.

Qui femel guftavit, quid fit Deus, facilè faftidit alia omnia; torrente illo voluptatis fatur, naufeat fuper cibo omni leviffimo, quod creatum eft.

Ceu plumula vel unâ guttulâ gravis, affurgere non poteft, & licèt impetu in fublime attollatur, nativo tamen pondere in terram relabetur; fic anima, vel modico affectu terreno affixa, ad cœlum volare nequit.

Totus, quantus es Dei, & à Deo es. Si non totum reddis Deo, injurius es; Dividi non poteft amor tuus, totus Deo debitus, & fi totum des, in multis debitor manes! Quid fi partem alio derivares?

XX. JANUARII.

Non tantùm Dei habenda eft ratio, fed etiam hominum, propter Deum. S. Ignat. vitæ l. 3. n. 27.

QUi fic amavit hominem Deus, ut fe pro ejus amore immolaret, fic vult fe amari ab homine, ut homo non negligatur. Nihil amori divino detrahit, qui proximum, propter Deum, diligit

Nemo tam vilis eft, qui non, quod amari

&

& æstimari possit, habeat, & si hæc deficerent quia res Dei, pretium sanguinis Christi, & imago divinitatis est, amor ei sine scelere negari non potest.

Si tuos, & nullius præterea, manes attendas, erit sanè, ut omnes te meliores credas, & uberem odii tui; & amoris proximi causam, nanciscaris.

Non hominum malitia facit, ut minus proximum amemus: nostra passio & antipathia est. Hanc vario colore vestimus, quia nostra nos dedecora manifestare pudet.

XXI. JANUARII.

Si fieri posset, ut amans Deum absque sua culpa damnaretur, faciliùs pœnas omnes inferni toleraret, quàm blasphemias, quibus damnati Deum execrantur, audiret. S. Ignat. apud Bart. l. 2 § 27.

POena sensus mala non est, utpote quam decernit Deus, imo bona: quia peccati pœna divinæ justitia instrumentum est: blasphemiam autem non potest non odisse Deus, &, qui Dei amator est, homo.

Amato injuriam irrogari vulnus amanti tantò est magìs intolerabile, quantò vehementiùs amat; cùm nec illam tueri possit, nec vindicare, bis infelix: & in se patitur, & in amato.

Qui se, ùt debet, odit, illi pati durum non est; dum enim plectitur inimicus, quid hostis

ægrè

ægrè ferat? aſt cùm eo affligi, quem amat, eſt pati ſinè remedio.

Innocentem pati videre, difficilè eſt, difficiliùs benefactorem, & quid eſſet, nisì difficillimum, audire Deum, id eſt, omne bonum, bonum infinitum & immenſum pati?

XXII JANUARII.

Ità homo quandoque patitur à diabolo, ut de mentis exiiſſe poteſtate videatur: indè fit: interdum naturæ adſcribi, morbo nonnunquam, quod tentationi eſſet adſcribendum. S. Ignat. in reg. de diſcret. ſpir.

SUbtilior dæmon eſt, quàm ut artes ejus ab obviis noſci poſſint. Princeps tenebrarum cùm ſit, ut ſecuriùs lateat, in abdito cudit technas; altiori hic opus lumine, quàm humanô.

Ut arcem oppugnaturus externa priùs opera demolitur, ſic ſtrategus infernalis, dum animam quærit, corpus aggreditur. Time cuniculos: nimia ſecuritas maximum hic periculum eſt.

Corpus impetit, ut animæ noceat: maniam ſimulat, ut bonorum operum interruptionem impetret. Ità ſolers in damna noſtra, ut, ſi maxima nequeat, aliqua tamen inferre gaudeat. O ſi nos in lucra ſpiritûs tam avidi viveremus!

Permittit animæ hoſti hanc poteſtatem Deus, vel ut humilitati noſtræ conſulat, vel ut ſuum

ſuum in nos dominium exerceat; ità dum dæmon tyrannum agit, Deus manet Pater.

XXIII. JANUARII.

Plus plerumque latet periculi, in minimis peccatis contemnendis, quàm in maximis. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 7.

NIhil parvum eſt, ſeu bona, ſeu mala attendas, cùm utraque ſint æterna. Semper quippe verum manebit: hoc bene, aut perperam factum fuiſſe; ità nihil non ad æternitatem facit, felicem, vel infelicem.

Qui vitia temnit, eò, quòd modica ſint, quod viatorem tenuis etiam ſcrupulus morari poſſit, expertus non eſt. Tenue filum ſat eſt, nè, quod vellet, nubibus ſe avis inferat.

Mala grandia facilè patent, & vel ipſa mole ſua terrent, ut quæratur malo medicina: minuta latent, & contempta creſcunt, donec evadant incurabilia.

Non quid, ſed cui agamus? attendendum, Magnus eſt Deus, nihil eſt parvum, tanto diſplicuiſſe. Nulla eſt actio tam puſilla benè, vel malè facta, quæ non excedat graviſſima Reipublicæ, imò Orbis univerſi vel condendi, vel evertendi negotia. Vide, quàm magnus error, parva neglexiſſe.

XXIV. JANUARII.

Nihil diu præponderat veritati; oppugnari quidem potest, expugnari non potest. S. Ignat. apud Nolarci.

OPtimus colorum candor est. Fraus & dolus nulli patrocinatur; ut nive solis radiis decocta sordium acervus, qui diu latuerat, apparet; sic à veritate, pulsis fraudibus, doli deteguntur.

Ut sol nebulis tectus latet quidem, ast has tandem decoquit, & puriori luce serenior aspicitur: ità pressa licèt aliquamdiu abscondatur veritas, erumpit tandem.

Optima Politica sinceritas est. Alba mens nunquam erubescit, ubi vice versa in ruborem cogitur deprehensa falsitas. Nihil fædiùs, fraude detectâ.

Versipellis se priùs fallit quàm alios; dum enim alteri parat foveam, ipse prior in eam incidit. Justa pœna Talionis est, ut iisdem machinis obruatur iniquitas, quas aliis evertendis destinavit. Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter.

XXV. JANUARII.

Diabolus, cùm adoriri quempiam, exagitaréque infestius cupit, nocturnum tempus maximè observat. S. Ignat. in Exercit.

ILlud vigiliam inter & somnum quasi crepusculum, ut dubiæ lucis, ità dubiæ voluntatis tempus, opus habet custodia, ibi velut

lut ex insidiis aggreditur hostis è somno excitatum, ut ex improviso figat aculeum.

Miser diabolus! aperto marte congredi veritus, latebras quærit; ut fur, noctem observat. Quid ages? sola contra hunc furem opus est vigilantia, fugit, si se sciat observari.

Diei primitias occupat: ut enim dimidium facti, qui bene cœpit, habet; sic à malo, quòd absit, diei principio, ægrè melior exitus posset exspectari. Prima debentur Primo.

Quàm sollicitus in nostri ruinam est dæmon? dies illi non sufficit, noctes addit, præoccupat vigilias Væ segni, & in aurem utramque sinè sui cura, sinè superum præsidiis, dormienti;

XXVI. JANUARII.

Abstinere à litibus non solùm liberale est, & Christiana pace dignum, sed & fructuosum. S. Ignat. vitæ l 4. §. 7.

SI quam rerum temporalium jacturam virtutis amore feceris, solet eam Dominus abunde compensare. Melior est pugillus in pace, quàm thesauri cum jurgio Quid juvat augere censum, & imminuere charitatem.

Difficilè est litem movere, nec violare charitatem. Ut aliena ametur iniquitas, non præcipio; solùm dico: nunquam ità odio habendam esse injuriam, ut illum, qui fecit, odisse liceat. Cave, nè indignaturus factis, simul & homini indigneris,

Minima charitatis jactura pejor est quavis temporali; hæc enim præterit, illa manet: pro qua vitanda totius etiam mundi amissio toleranda foret.

Punctum est, pro quo tantopere certamus. Si lucra petimus, æterna quæramus. Quid litigamus pro re, cui opinio nostra pretium fingit meliùs, quàm facit.

XXVII. JANUARII.

Periculi plenum est, unâ omnes viâ cogere ad profectum; pejus alios ex se metiri. S. Ig. in vita.

QUot homines, tot sententiæ, tot diversi vultus, tam variæ voces; ità, ut prodigium sit, unum in his cum alio convenire; major in anima rebúsque hanc spectantibus diversitas Non sinunt se ad unam omnes modelam cogi

Si suus pedi cuilibet aptatur calceus, nec unum cuique patellæ servit operculum; qui fieri possit, ut unâ singuli animarum morbi curentur medicinâ. Hoc non esset sanare, sed perdere

Ars artium est regimen animarum, ùt quæstuosissima omnium, ità longè difficillima Ut corpus, ità, & animam, non cuilibet medico fidas Quæras optimum.

Dum Spiritus Sanctus animarum Magister venit, in varias se partitus est linguas, & variis linguis loquebantur Apostoli; omnibus nem-

nempe omnia fieri debet, qui audire vult Apostolus.

XXVIII. JANUARII.

Si quæ à Deo creata sunt bona omnia in una, & in altera lance carcer, catenæ, probra locarentur; illa præ istis momentum habere deberent nullum. S. Ignat. apud Ribad. l. 5 c 10.

BOna, quæ mundus ità nominat, mala potiùs sunt, quàm bona, quia sunt animæ detrimenta, peccatorum illicia, perfectionis impedimenta, Divini amoris obices. Et hæc tu bona credas? credas optabilia?

Et licèt mala non essent, bona non forent, nec amorem mererentur. Quid enim sunt? si originem inspicis? nihilum: si naturam examinas? fluxa: si durationem attendas? brevia Et hæc tam stultè deperimus!

Quæ mala mundus judicat, optima sunt: à perituris mentem abstrahunt; cogunt ad [illegible]um; peccati occasionem adimunt Cùm enim tædet vivere, qui peccare delectet?

Cùm bona fortunæ largitur Deus, dona miserit, an pœnas? jure ambigas; ast cùm premit adversis; nullum certius divini amoris argumentum.

XXIX. JANUARII.

Perpetuæ felicitati non fidendum: tùmque metuendum maximè, cùm ad nutum fluunt omnia. S. Ignat. in hist. Soc. l. 14 n. 9.

UT mare, dum maximè placidum ridet, tempeſtates coquit; & nunquam certiùs periclitantur arces, quàm dum pacatis foris omnibus hoſtis cuniculos agit: ità planè periculi plenum eſt animæ, non timere.

Non ſunt tantæ amicæ ſortis vires, ut copulet tranquillitatem cum perpetuitate; eò brevior eſſe ſolet, quò grandior. Quies hæc laſſitudini potius, quàm fidei tribuenda; fugiet, evolabit. Vide, quantum ei fidere poſſis.

Quidquid amitti poteſt, in cenſum bonorum referri non meretur. Si quis mutabili fundamento ſpes ſuas inædificet, non diu ſtabunt. Vir fortunæ omnis contemptor, ſe contentus ſolo, ad felicitatem Dei accedit proximè, quia uterque ſufficit ſibi, uterque ſinè alienis felix.

Quidquid felicitatis habes, intra te eſt, imo ipſe es; nulli tibi theſauri ſunt, eſto arcæ turgeant auro, omnia bona tecum circumfers, tam felix, tam dives, quàm bonus.

XXX. JANUARII.

Certis in cauſis ſilere, quàm loqui præſtat: nec vindice opus eſt ſtylo, ubi ſui ipſius vindex eſt veritas. S. Ignat. in hiſt. Soc l. 15. n. 44.

NUllum certius vindictæ genus eſt, quàm tacere ad calumniam, nec dignum agnoſcere maledicum, ex quo vindicta ſumatur. Verbum fuit, non fulmen: non eſt, quod commovearis.

Si

Si hostis arma hebetes, pariter vincis, ac si eadem fregisses. Utere prudente silentio, clypeus erit, rejiciet ictum, nè vulneret. Tutius est clypeo, quàm gladio vincere.

Dolebit, quia contemni se credet convitians, si ad calumnias nihil reposueris; Tace, ictum, quasi non senseris, dissimula Sic æmulus expectatione delusus, gravius sentiet, & dolorem, quem alteri intentavit, ipse feret, bis miser, in se afflicto, ac in altero non afflicto.

Tum magnum probabis animum, si his verbis major fuerit, nec ad quoslibet invidi motus commoveatur Ranarum coaxatio lunæ splendori nihil detrahit, nec tibi oberunt calumniæ, si eas non tam verbis, quàm factis diluas.

XXXI. JANUARII.

Si quid rogeris, quod noxium credis, illud cura: ut & quod postulatur neges, & eum, qui postulat, amicum serves. S. Ignat. apud Nolarci.

Concedere, quod nocere potest, nocentissimum inimicitiæ genus, non beneficium est. Mater est, quæ cultrum subtrahit, ne filius vulneretur; tum amat efficacius, dum negat nocitura. Nescimus quid petamus. Si quid negandum est, ità fiat, ut benevolentia suppleat rem petitam; sic enim fiet, ut petens plus accipiat, quàm rogaverit,

reique inferioris carentiam melioris obtentu non sentiat.

Ut munus datum cum malevolentia, pretium amittit; sic negatio cum suavitate repulsam non sentit. Hoc est amaras potiones benevolentia condire.

Et repulsam, & contumaciam pati duplex vulnus est, quod simul ægrè ferri potest. Ut gratiora sunt amantis vulnera, quàm fastidiosi oscula; ità benevola negatio morosis præponderat beneficiis.

I. FEBRUARII.

Æger valentium conatus tutò remittat, æquitate animi, & patientia compensare contentus, laborans corpusculum non frangat. S. Ignat apud Nol.

INgentia sunt ægrorum desideria, ingentia designant opera, si morbus absit: fallimur nempe: zelum putamus, & sensualitas est; enimvero non tam laborare, quàm mobi molestias effugere, cupimus.

Quid Indias designas? lectus tibi arena, & campus est uberrimæ messis. Martyria sitire necesse non est, habes ad manum carnifices morbos, habes in lecto carcerem. Si scias uti. Omnium tibi meritorum campum ægritudo pandit

Si tuis Deus laboribus egeret, vires iis pares non negaret; patientiam petit, non victimam:

niam: non corporis sudores, sed animi æquitatem expectat.

Grandia illa, quæ optas, opera plus tuæ voluntatis, Divini beneplaciti minus habent. Quanto Dei voluntas tuis desideriis sanctior, tanto & morbus ægro præ Apostolatu utilior est.

II. FEBRUARII.

Qui aliis utilis esse cupit sibi multùm priùs vacáre debet: ardeat prior domi charitate, qui amat alios inflammare. S. Ignat ibid.

NOn efficacius præcipitur pietas, quàm agendo; nulla siquidem melior legum glossa, quam exempla Omnes, qui ea viderint, imbuentur, nec ullo egebunt commentario Vidisse, didicisse est.

In arena prius se exerceat miles, qui certum cupit ictum intentare; malè discitur inter pericula, & nimia sui fiducia sero nimis damnatur

Animæ pericula & plura, & graviora sunt corporeis Alios salvaturus se ne perdat, præsidiis eget validioribus Inter malos non fieri malum, nec trahere à lue infectis contagionem, artis est nec obviæ, nec vulgaris.

Ordinata, si vera, est charitas; sua prius, quàm aliorum lucra respicit, nec ullum præ se cupit esse sanctiorem; nam, si nemo dat, quod non habet, qui spiritu vacuus hoc alios replebit?

III. FEBRUARII.

Quibus in domibus ſuda ſemper, & immotæ dominatur tranquillitas, ibi multùm ſiti niſi vitia nidulentur. S. Ignat. apud Bart. l. 3. §. 36.

NIhil infelicius conſtanti felicitate. Ut terra nullo conciſa vomere, aut ligonibus agitata nihil niſi lolia, ſic longa proſperitas vitia nutrit. Continua namque proſperitas emollit animum, virtutis ſtudium labefactat.

Plures deliciis, quam adverſis, abundantia, quam fame, blandienti fortuna, quam adverſa perierunt. Ærumnis alitur felicitas. Nemo cenſendus eſt miſer, qui miſeria ſua contentus vivit.

Quid ſi proſperô, quem conſtanter experiris, rerum ſucceſſu hìc merita tua ſolvat cœlum, nè ſit, quod accipias in futuro? hæc ſane, ſi ulla, infelicitas eſt maxima: æternæ felicitatis ſpe privari.

Si duplex cœlum ſperare præſumptuoſum eſt; quis hìc appetat roſis coronari, ſi ſpinas in æternitate timere debeat? hic ure, hic ſeca. Qui nihil patitur, patietur.

IV. FEBRUARII.

Malè ponitur in precum aſſiduitate ſtudium, quod in domandis affectibus collocandum. S. Ignat. vitæ l. 3. § 12.

Af-

AFfectibus vis & vigor tollendus est, ne nocere possint. Ut non satis est tondere senticeta, nisi eradicentur; inobservata germinabunt: ita vitia, nisi valida virtutis manu stirpitus evellantur, semper creabunt periculum.

Nec partem secare cupiditatis est satis; omnino extinguenda. Ut fera vulnerata ferocior fit, sic interdum mutila cupiditas violentius trahit. Ignis si modico solum rore impetatur, vehementiores in flammas assurgit. Bonum ex integra causa.

Nec uno domito affectu pacem meditare, vivunt alii, qui te male perdant. Quid interest unum, alterumve cecidisse, cum plures supersint? Unus sat est miseriæ. Nihil securitatis est pauciores inter hostes versari. Unus sufficit, ut vincaris.

Orare, ut longe facilius est, quàm se impugnare, ità hoc præ illo laudabilius: quanquam nemo vir erit magnæ orationis, nisi paris fuerit mortificationis.

V. FEBRUARII.

Absit, vel nocte una sub eodem tecto cum illo commorari, cujus animam gravi peccato noxiam noveris. S. Ignat. vitæ l. 4 n. 35.

QUo momento anima peccato consentit, elongatur à Deo, majusque Deum inter, & peccatorem, quàm cœlum, & terram intercedit intervallum. Quem ità odit, ità fu-

fugit Deus, qui tu amare & cum eo agere possis?

Quantò vehementior Dei amor pectus occupat, tantò acerbior odisse debet ejus inhonoratorem, imò paricidam. Amicus Dei, hujus inimicorum amicus esse non potest. Qui peccatorem non odit, Deum non amat.

Trahuntur ex conversatione mores, & mali etiam nolentibus vitia sua affricant. Longè proniùs est, ut à malo bonus, quàm à bono malus sua in consilia, & mores inducatur.

Ut cum peste afflato nemo prudens habitaverit, sic amicitia, & mora omnis dissolvenda est cum eo, qui per peccatum factus est Deo, Angelis, bonisque omnibus abominatio.

VI. FEBRUARII.

Curas in mensem, vel annum imminentem mittis? heu me! unde tibi tam diuturnæ vitæ fiducia? S Ignat. Vitæ l. 4. § 30.

QUotidiana sunt humanæ caducitatis testimonia, & super tam fragili fundamento improvidi nescio quas machinas machinamur! nemo sibi tutò crastinum polliceri, cùm possit, ità vivendum, tanquam hodie morituris

Nihil in salutis negotio differendum: avolat vita, cum qua clausa est janua merendi: vela contrahe, hodie vive: crastina quid ferat dies, incertus, nunc salutem tuam operare.

Quæ

Quæ citò fiunt, duplicem laudem habent, & gesti operis, & celeritatis; utramque amittunt dilata. Nulla in re magni nomen obtinebit, nisi cùm Alexandro statuat: nihil differre in crastinum, quod hodie dari possit executioni.

Nec flos magis caducus, nec vitrum fragilius est, quàm sit spes longioris vitæ: illum flatus decutit, istud ictus comminuit, sed hanc mille die uno casus adimere possunt.

VII. FEBRUARII.

Cùm quis impugnatur, semper habeat, à quo sustentetur. S. Ignat. apud Ribad. l. 5. c. 10.

PRima belligerantium cura est, habere fœderatos. Væ soli! cum ceciderit non habet sublevantem; tuo consilio, aut viribus fidere, certum audaciæ argumentum, sed & ruinæ initium est, quod tot tristes casus ostendunt.

Quo validior, & astutior hostis, cum quo congrediendum, tanto decet suis viribus minus fidere; accersendæ sunt suppetiæ. Hostis noster dæmon est, & fortissimus, quis solus cum solo congredi præsumat?

Candor ille animi se, & sua dejectioni alienæ submittentis novum è Cœlo robur accersit, quo munitus præsidio vafri hostis fraudes non timebit.

Odit lucem Princeps tenebrarum; fugit, dum sua propalari videt consilia: & ut cu-

culi, ſic omnes ejus technæ vim amittunt, ſi pateant

VIII. FEBRUARII.

Si vis ſcire, quid à te velit Deus, omni te primùm affectu & in alterutram partem propenſione exuas, neceſſe eſt. S. Ignat. in Exercit. hebdom. 2.

IN ſibilo auræ tenuis loqui Deus conſvevit, non auditur in tumultibus, ubi pugnat paſſio, aut partem in unam impellit natura, non percipitur locutio Dei.

Invitat Deus animam ad ſolitudinem, dum ei vult ad cor loqui. Solitudo hæc nec loci, nec corporis, ſed affectus eſt. Tum auditur vox dilecti, ubi ſolus cum ſola converſatur.

Qui deliberat, Deum ſolum attendat; huic conſilia ſua inædificet, reliqua omnia caduca ſunt: delectant, ſed ad tempus; proſunt, ſed non perpetuo.

Omnis electio cauta eſſe debet, illa verò cautiſſima, ex qua pendet æternitas. Nec affectus hìc, nec ſanguis & caro, nec ſenſus locum habere debet. Opus eſt ſuperno lumine, & prona in te voluntate.

IX. FEBRUARII.

Nunquam agas, vel loquaris, niſi priùs, an id placeat Deo, proſit tibi, ædificationique futurum ſit proximo, cogitaveris. S. Ignat. apud Lyr.

UT humanæ, ità & divinæ prudentiæ amussis lingua est. Hac, qui ritè uti novit, næ ille in utraque magister sit. Nulla hac artium difficilior. Qui in lingua non offendit, hic perfectus est vir.

Ars nulla sinè regula discitur; illa pro arte bene loquendi securissima; si ter verbum revocetur ad limam, priusquam semel erumpat ad linguam; scilicet ne Deo, ne sibi, ne proximo noceat. Hæc si in usu esset omnibus, multo minus, sed melius loqueremur.

Mira res! tacere facilius est, quàm loqui. Raro tacuisse nocet, nocet frequentissimè esse locutum. Et tamen paucissimi, qui tacere sciant: nempe natura semper inclinat ad pejus.

Prævidere quid tibi, quid proximo, quid honori divino expediat, hominem distinguit à bruto: ideo nobis mens & ratio indita, ut hæc morum & linguæ magistra facem præferat, ne abeamus in devia.

X. FEBRUARII.

Grandia in Dei obsequio præstare qui desiderat, ante omnia caveat, nè nimiùm sapiat. S. Ignat in vita l. 4. §. 22.

ANimi demissio, ut proprii, sic & alieni in virtute profectus fundamentum est, sine quo quidquid ædificatur, ruinæ præparatur.

Altissima rerum omnium virtus odit alta; libentius amplectitur medium, amat modum.

De-

Deus altiſſimus quidem eſt, ad eum tamen, niſi per humilia non pervenitur.

Nec enim bonum in magno, ſed in bono magnum collocandum. Æſtimat illum plus Deus, qui ſe minus; illum favore ſuo replet, quem ſui æſtimatione plus exinanitum reperit

Cum humilibus ut ſermocinatio, ità cooperatio ejus Depreſſione noſtri exaltatur Deus, qui gloriam ſuam alteri non dat, in hoc glorificatur maximè, ſi nos ejus amore maxime deprimamur.

XI. FEBRUARII.

Prudentia non parentis eſſe debet, ſed imperantis- S. Ignat.

NUlla major eſt prudentia, quàm quæ extra erroris periculum hominem conſtituit. Ultra hanc nec facultas humana ire, nec deſideria poſſunt aſſurgere, quàm ſine difficultate diſcit, qui obedit.

Nulla ſcientia tantam habet infallibilitatem, quantam præſtat obedientia: principiis primis prius & clarius eſt: obediendum eſſe.

Humanæ rationes poſtponendæ ſunt divinis. Si locus illis detur, & via ſemel excuſationi pandatur, vis omnis & vigor obedientiæ interibit.

Prudentia carnis eſt, quæ cuniculos agit obedientiæ ſubvertendæ, mille ſuppeditat illa

illa rationes, ut vel unum à commodis suis alienum opus subterfugiat.

XII. FEBRUARII.

In domo vitè ordinata senes juventutem, juvenes vivere debent senectutem, ut ex illis juvenum alacritas, ex his senum maturitas exigatur. S. Ignat. vitæ l. 3 §. 13.

SEnex ut venerationem jure poscit à juvene, sic huic multum debet: vitæ nempe probioris exempla; ùt quem præcedit annis, non sequatur pietate. Senectus est norma gregis, speculum morum.

Graviùs peccat senex, quàm juvenis; hujus culpam vel ignorantia excusat, vel naturæ ardor imminuit Senem accusant omnia: ætas, experientia, mortis propinquitas, exempli ratio.

Vix unquam soli peccant senes, trahunt in sequelam juvenes: quis etenim culpare possit in juvene, quod toleratur, in sene? Quot in communitate senes, tot morum sunt magistri; vox, facta; præcepta, sunt exempla.

Multum à sene discit juvenis, si mercurium solidare, id est, motus frangere, coërcere impetus, & levitatem maturitate didicerit temperare.

XIII. FEBRUARII.

Plùs exquisita Prudentia cum mediocri sanctitate, quàm cum minori prudentia major sanctitas. S Ignat. vitæ l. 5. c 10.

TAnto minus ignorandum, quanto amplius est, quod curandum assumpsisti. Melius regit sagacitas, quàm potestas, plusque industria efficit, quàm vires potuissent; ut bene imperes aliis, ratio imperet tibi.

Male tamen prudentia dicitur, quæ astutia est, hæc corrumpit, non promovet imperium; fraudes detectæ contemptum referunt, quæ subjectionem venabantur.

Infirmum regiminis fulcrum est simulatio, mima prudentiæ; quem de sinceritate suspectum habet subditus, paribus occurrere armis avet, tutaque omnia suspecta credit. Dissimulandum sæpe, simulandum nunquam.

Nemo prudens, nisi bonus; sola illa laudem habet prudentia, quæ ad æternæ sapientiæ leges disponit omnia. Humanæ prudentiæ consilia sunt caduca. Quis tuto nitatur arundini?

XIV. FEBUARII.

Vineæ Domini operarii altero tantùm pede terræ insistere, altero ad iter urgendum sublevato esse debent. S. Ignat. in Epist. Gosw. Nikl.

DIfferre nolentis est. Morosus obediens parum distat à contumaci; contra, ùt qui

qui cito dat bis dat; ità qui cito paret, duplici se obedientiæ præmio dignum facit.

Quid non mora sæpius obfuit? frequenter salus à momento pendet. Ubi damna sunt exigua, mora fortè veniam mereri posset, sed ubi anima, ubi æternitas periculum subit, nulla satis pœna expiatur.

Parendi promptitudo excoctæ virtutis characteristica est: cor enim omni affectu vacuum, solique Dei nutui intentum, id est, virum secundum cor Dei signat.

Nescit tarda molimina Spiritûs sancti gratia: nulla certior aut celerior ad virtutem obtinendam semita, quàm ut cum jubentis nutu parentis certet promptitudo.

XV. FEBRUARII.

Possidenti Deum, etiamsi nihil habeat, nihil deest. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 35.

LUcrum plane mirabile, compendiosissima ditescendi via, non multum appetere. Unum si quærimus, omnia possidemus. Compendium singulare! sed quod non invenimus, nisi alia omnia perdamus.

Facile est, divitem fieri, ipsi nobis paupertatem imponimus, dum nostræ nobis imponunt cupiditates; has si excutiamus facile paupertatem sustinebimus. Quàm diu toleramus cupiditates, tam diu sumus nobis intolerabiles.

Beata commutatio: modicum, in nihilum da-

dare, & infinitum accipere. Si aurum habeo, quid habeo, & quamdiu? si Deum possideo, quid non habeo, & hoc quàm diu?

Insanus sit, qui guttam sitit ex lacuna, cui mare immensum præsto est purissimæ voluptatis Cui difficile accidat, siliquas præ manna nauseare?

XVI. FEBRUARII.

Etiamsi nullo superaddito laus Deo par foret, ad majorem tamen Christi imitationem eligenda potiùs cum eo foret pauperies contemptus, & insipientiæ titulus, quàm opes, honores, & doctrinæ existimatio. S. Ignat. vitæ l. 3. c. 3.

UT magnus discendi stimulus est, nobilitas magistri, sic in hujus verba jurare ingenui officium est discipuli. Cujus tu doctrinam audis? mundi, an Christi?

Ut docti simus, doctissimorum sententiis adhæremus, ac oppositas mordicus refellimus. Cur minus apud nos ponderis Christus, quàm in naturalibus Aristoteles, Aquinas in Theologicis inveniat?

Quid profuit Epuloni affluentia? Herodi arrogantia? profuit autem plurimum Lazaro paupertas, demissio publicano. Exitus acta probat.

Similitudo morum mater est amorum, hos à Christo peculiares non merebitur, nisì ejus se moribus, & consiliis quàm proximè con-

conformare studuerit. Amor enim vel pares invenit, vel facit.

XVII. FEBRUARII.

Quidquid in secreto loqueris, itá profer, ac si toti hominum communitati loquereris. S. Ignat. apud Nolarci.

INfida hominum fides est, promittit, non servat fidem, quantamcunque secreti custodiam juret, incuria prodet, tantóque faciliùs, quanto severiùs adstrinxeris ad silentium.

Vis tua manere in abdito? prior serva: nec exemplo doceas, quid alter facturus sit. Frustra verbis legem imponis silentii, si exemplo veniam præbes manifestandi: ùt tu, ità & alter suum habet amicum, cui fidere aliquid possit.

Minima præ reliquis fides fœminis & pueris habenda: curiosum, & garrulum utrumque hoc est animal. Ubi minus prudentiæ, plùs ibi garrulitatis est.

Secreti tenacem esse, non modò prudentiæ, sæpe etiam conscientiæ est Nullum majus depositum quàm arcanum, quod, si custoditum vis, prior ipse ne propala.

XVIII. FEBRUARII.

Qui Religiosi Ordinis homines ad procurationem divini obsequii adhibent cum detrimento eorum regulæ, arborem destruunt, ut fructum inde carpant. S. Ignat. apud Bart, l. 3 §. 46.

Ita

ITà ſe impendere aliorum ſaluti debet Aſceta, ut ſuæ nihil officiat. Sic namque Medicus ſibi priùs conſulit, ne contagionem curaturus in aliis, ipſe trahat.

Qui ſua ſponte, qui celerius, quam ferat ætas, qui præter officium ſe proximo curando ingerit, plus plerumque damni, quam fructus colligit, ſe perdit, & alium non lucratur.

Regula, eſt Religioſi anima, quantum ab illa recedit, tantùm perdit ſpiritûs; ſicque accidit, ut vivum cadaver alia omnia, & aliter agat, quàm deberet, ſibi noxius, ſuis gravis, aliis inutilis.

In illis, quæ tuæ vocationis ſunt, Dei aderit benedictio, hanc in aliis non ſpera. Si alia à te fieri voluiſſet, huc non vocaſſet. Recedere ab inſtituto, eſt accedere ad errorem omnium graviſſimum.

XIX. FEBRUARII.

Quisquis amat felicem rei à ſe agendæ finem imponere, ſe ipſum negotio, non negotium ſibi accommodet, eſt neceſſe. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 11.

QUi cuncta ſuo conformari arbitrio contendunt, & arrogantiæ multum oſtendunt, & ignorantiæ: illa ſibi, hac aliis nocent; nam & ſecundo rerum agendarum ſucceſſu deſtituuntur, & turpi ſe ipſos labe proſtituunt.

Pru-

Prudens Medicus prius arteriam tentat, naturam attendit, deinde de medicina præscribenda sollicitus, quæ cum prodest uni, officit alteri, etiam pari morbo laboranti. Nec minor in animæ cura desideratur discretio.

Omnibus omnia fieri debuit Apostolus, qui Doctor gentium audire voluit. Ut crepidam pedi, non pedem illi accommodat artifex, ità se hominibus aptet magister.

Media, non quàm pretiosa, quamque sibi in amoribus, sed quàm apta fini, attendendum: secus onerabunt ampliùs, quàm juvabunt.

XX. FEBRUARII.

Experimento didici, ultra modum longis contemplationibus addictos, plùs patere dæmonum præstigiis, ac reddi intractabiles. S. Ignat. apud Bart.

INfallibile erroris argumentum, est, suo ductu regi velle. Nemo sanctus simul & intractabilis, quia nemo intractabilis est humilis. Cum tamen non contemplatio, sed humilitas certus virtutis index sit.

Contemplatio, quæ te facit in sensu tuo abundare, tibi placet, non Deo; parum proficua, nisì ad arrogantiam; otio vicinior, quàm negotio

Complacentia illa ex contemplationis sublimitate orta, satis ostendit, cujus magiste-

rio doceatur, ejus nempe, qui parens eſt ſuperbiæ.

Seraphinum ſe mentitur vafer diabolus, ſublimes ingerit affectus, ſanctiſſima proponit myſteria, & ad altiſſima invitat, ſed ut lapſu graviore ruas, eorumque numerum augeas, qui priùs quàm ambulare noſſent, volare conati, turpiter ceciderunt. Tutiùs in humili.

XXI. FEBRUARII.

Valentior nunquam contra nos evadit hoſtis tartareus, quàm, cùm ſecretò ac clanculum operatur. S. Ignat. in Exerc.

QUid magis pronum, quàm in tenebris errare? qui ſibi in rebus animæ facem præfert, ignem ſequitur fatuum, & dum maximè egeret lumine, hoc ſe deſtitutum, ac in præcipiti poſitum videbit.

Non eſt præſidium ità validum, quod cuniculîs everti non poſſit, nec unquam plus habet periculi, quàm dum ſui ſecurum pericula non timet; momentô namque corruit, & triſti ruina docet, quàm timendus ſit hoſtis, qui latet.

Quem vel ſui præſidentia, vel ab aliis, à quibus juvari poſſet, animi averſione inflammavit orcus, jam tenet ità conſtrictum, ut ægrè ſit ruinam evaſurus.

Pacem ſimulat hoſtis, ut tutiùs feriat; nullæ

læ quippe insidiæ periculosiores sunt, quam quæ plus obtendunt securitatis.

XXII. FEBRUARII.

Vel unicum impedivisse peccatum, pro omnibus totius etiam vitæ laboribus, & curis satis magnum impensæ operæ pretium est.
S. Ignat. apud Biderm. l. 1. c. 17.

CAligat plurimùm, qui in vili etiam mendicabulo non videt ingens pretium, nempe ultra corticem ille non aspicit; lacernam cernit, sed latent pretiosissima, sub rudi concha inæstimabilis margarita, pro qua emenda decet omnes sumptus postponere.

Qui cogitat, quid Deus, quid creatura sit, facile intelliget, quam illius ab hac offensa sit enormis. Hanc impedire, est infinitum malum impedivisse.

Animæ pretium tanti Christo constitit, ut eam suo sanguine, hoc est, infinito pretio redemptam voluerit; quantò minoris nos eam emimus, licet pro ea totius vitæ curas expendamus!

Una peccati labes æternis ignibus non satis expiatur; cogita ignem, quid acerbius? æternum cogita, quid longius? hujus periculo animam totius vitæ laboribus eruere, est æternitatem momentis brevibus emere.

XXIII. FEBRUARII.

Pete à Deo gratiam, ut multum patiaris; nam cui hoc tribuit, multum tribuit: in

hoc uno plurima ejus beneficia continentur S. Ignat. apud Bart. l. 4.

QUanto magis homo exterior patitur, tanto magis interior viget, illius molestiæ hujus augent merita. Rerum temporalium jactura lucrum facit æternum.

Satellitium vitæ patientia est; qui miserias odit, mundo exeat, quam diu vivit, eas dulcorare potest, vitare non potest. Velut quoddam numen tutelare miseris, patientia est, non quòd tollat, sed quòd levet mala.

Ini tecum rationes, & si absque palpo verum fateri velis, quantarum quotidianis erroribus pœnarum te reum ages? Solvenda sunt hæc debita, numquid beneficium est, hic ea potius, quàm purgantibus ignibus expiare?

Quanquam esto Angelus, & impeccabilis fores, optandæ tibi cruces forent, si credas æternæ veritati, leve tribulationis æternæ gloriæ pondus operaturum.

XXIV. FEBRUARII.

Debet sana communitas se tueri, & totius integritatem matura partium corruptarum amputatione conservare, priusquam ex iis vitium trahat, quod sanum est. S. Ignat. vitæ l. 3. n. 20.

MIra res! nemo solus vult esse malus Pars in affecto corpore, quidquid ubique est vitiosi humoris ad se trahit; sic quasi

alle

aucto fœdere in corporis totius perniciem crescit.

Contagio pestis est communitatum. In ea dissimulanda benignum esse, crudelitatis est maximæ. Amputandum est membrum putridum, ne vicinum afficiat, sicque sensim sine sensu cor pervadat, & totum corpus periculo exponat.

Etiam nolenti sequiora nocent exempla; nihil metuentes tenui halitu pestem bibimus, non evitaturi malum, nisi separatione longissima.

Et cœlum malis Angelis, & Collegium Apostolicum pseudo-Apostolo se liberavit, nec illis est dedecori, quod indignos loco moverint. Malo perdito duplex accrescit bonum, semel ex imminutione mali, dein ex substitutione boni: Mathias Judæ lapsum abunde compensat.

XXV. FEBRUARII.

Pluris facienda est propriæ voluntatis abnegatio, quàm mortuorum suscitatio. S. Ig. apud Nol.

MOrtuorum ad vitam revocatio nec meriti prærogativam, nec virtutis characterem, significat. Gratia est gratis data, bonis & malis, Domino communicante, communis.

Quid prodest suscitasse mortuos, si domestica vivant vitia, si pravi affectus vigeant;

quibus mori, vita debet esse veri obedientis & virtutis characteristica.

Deo in Superiore subjici est optima vitiis extirpandis medela. Si tu obedis Deo, obediet tibi caro; tu majori, tibi minor obtemperabit. Si tu contempseris obedire Deo, nunquam efficies, ut passio tua obtemperet rationi.

Te præstat cadaver fieri, quam cadaveri vitam reddere; cadaver ad locum, situm, & vestitum omnem indifferens insigni obedientibus documento, nihil optat, nihil refugit.

XXVI. FEBRUARII.

Si à Deo expetenda sunt signa, & plura & clariora expetenda sunt de solis præceptis servandis, quàm de servandis consiliis. S. Ignat. apud Guartem. cap. 22.

ANimalis homo non percipit ea, quæ sunt Spiritûs Consilia Christi, si audit, non penetrat; onus videt, unctionem non attendit. Corticem nempe aspicit, non medullam, quo hebetudo oculorum non penetrat, ideo pauci consiliis moventur.

Magni erga homines amoris indicium in Deo est, quos suis dignatur consiliis. Quanto est filiorum præ servis conditio nobilior, tanto major optimi Numinis dignatio erga eos est, quos in sortem filiorum invitat.

Semper facta propositis minora sunt. Si soli præceptorum jugo te submittas, in pro-

ximo eſt, ut tentatione victus, etiam hoc excutias

Optima, dum licet, eligere nemo prudens dubitaverit; tutiora præponimus inſecuris, & cur minor animæ, ac inferior cura ſalutis.

XXVII. FEBRUARII.

Difficilior ad virtutem genius, ſi ſeipſum fortiter expugnet, duplo meritis auctior evadet præ illis, quibus lene ac lentum ingenium nihil faceſſit negotii. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 12.

MAle judicat, qui ex morum placiditate de virtute fert ſententiam, non quî ſe gerat in externis, verum quî ſe interius vincat, inſpiciendum, ut vera virtutis decempeda ſtatuatur.

Magnum naturæ beneficium eſt, velle conari, cui ſi labor accedat, id brevi inſequetur, ut, quod negavit natura, conatus efficiat.

Nec ita obſtinatus eſt ullus genius, quem conatus non emolliat. Proxeneta naturæ, conſuetudo eſt, ita ſeu celare, ſeu formare novit indolem, ut agnos è leonibus fecerit. Aude aliquid.

Si conſuetudo altera natura eſt, beatus es, quia pro guſtu tuo naturam potes eligere. Muta mores & naturam commutâſti, ex naturali in artificialem. Facillimum eſt paſſionum remedium, nova conſuetudo.

XXVIII. FEBRUARII.

Quisquis inter homines agere, versarique tutus desiderat, summi planè momenti id esse ducat, ut æquus sit omnibus, obnoxius nemini. S. Ignat. apud Orland. l. 5. n. 24.

PArtiales affectus periculosi sunt: à natura, non virtute nascuntur, à passione, non ratione nutriuntur: se, non Deum attendunt, quem si respicerent, quàm sit pater omnibus æquus, viderent.

Punctum circuli decet imitari; ex eo pares in omnem partem ducuntur lineæ, hæ quantùm in unam plùs partem inclinarent, tantùm recederent ab altera. In medio virtus.

Ut sol eodem omnes vultu aspicit, futurus his injurius, si solus aliis luceret; ità sine plurium injuria uni addici non potest affectus. Omnibus esto amicus, nulli familiaris.

Ut charitas, non carnalitas audiat affectus, debet exeri propter Deum, vel quòd hujus imago, vel quòd sanguinis ejus pretium sit, quæ cùm omnibus æque congruant, par in omnes affectus motivum afferunt.

XXIX. FEBRUARII.

Si te Deus faciat multa pati, signum habe, quòd te velit facere magnum sanctum. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

PAtientia cæli clavis est, adversa nos ad Deum compellunt, à quo abstrahunt prospera. Plures salvarentur, si plures plu-

ſa paterentur. Ut vites, ſic & virtutes non niſi putatæ fructificant.

Si quæ in Angelos cadere poſſet invidia, iſta foret, quòd homo pro Deo pati poſſit, Angelus non poſſit. Gloria non voluptati, ſed adverſitati, ſtat venalis.

Hæc eſt virtutis regula: mala pati, bona facere; utrumque juvat patientia, cum qua malum non eſt, ſinè qua bonum non eſt.

Ut medicus ægro jam deſperato indulget; quem ſecat, urit, diſponit ad ſanitatem; ità æternus Pater filium, quem amat, caſtigat, cui parcit, non curat. Abſit à me, Domine, proſperitas, abſit indulgentia!

I. MARTII.

Qui ſe, ſuasque rationes Dei obſequio poſtponit, huic Deus multo conſulit melius, quàm potuiſſet ipſe conſulere ſibi, ſi Dei obſequium ſuis rationibus poſtponere voluiſſet. S. Ig. apud Bart.

CUi prima eſt de Deo cura, omnia illi fluent ſecunda; cùm enim ea, quæ Dei ſunt, curamus, ille curat noſtra, eaque longe felicius, quàm ipſi non ſolùm præſtare, ſed & optare potuiſſemus.

Deſideria propria ſuſpecta nobis eſſe debent; cùm quid nobis expediat, ipſi neſciamus. Periculoſa eſt noſtra electio, id ſolum eſt reliquum conſilii, ut Deum amemus, & il-

illum ſinamus de nobis agere, quod illi viſum fuerit.

Conatus noſtri ſæpe ſunt detrimenta noſtra, quæque appetebamus vehementius, quoties experti ſumus, maxime nocuiſſe? Quæramus Regnum Dei, cætera adjicientur nobis.

Cùm quis ſui videtur oblitus, tum Deus ejus maxime recordatur. Et quidem ejus eſt Providentia, ut cura illi ſit de omnibus, tenerior tamen, & paterna de illis, qui ſui minorem habent. Jacta ſpem tuam in Dominum.

II. MARTII.

Longè ad infima ei eſt deſcendendum, quisquis eniti ad ſublimia velit. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 3.

AD favores divinos alia non reperitur ſemita, quàm per demiſſionem. Hac ivere, quotquot ad virtutis apicem ſunt eluctati. Altiores obices, quos ob arduitatem tranſilire non vales, profunde inclinatus poteris ſuperare. Ventus excelſas cedros frangit, parcit myricis, quæ ſe ad omnem ejus nutum ſubmittere noverunt. Periculoſa ſublimitas!

Si recumbas invitatus in noviſſimo loco, ſperare poteris te auditurum: amice, aſcende ſuperius: Sic aquæ ſublimius aſcendunt, dum prius profundius deſcenderunt.

Humilitate velle honores mercari, duplex arrogantia eſt; mereri altiora laudem habet, non quærere; laudabilia agere, non laudem affectare, labor eſt, qui ſuum ab æquo judice præmium exſpectare poteſt. O quàm parum ſæpe humilitatis in humilitate! Aliud eſt eſſe, aliud videri humilem.

III. MARTII.

Si vel ex gradus, in quo ſtat, authoritate, vel ex officii, quod gerit, debito mundum reformare quis vellet, is à ſe incipiat eſt neceſſe. S. Ignat apud Bart. l. 4. §. 36.

QUantò altiore te loco ſors conſtituit, tantò majorem impoſuit obligationem rectè agendi. Tibi velamen vitii nullum eſt. Patet omnibus, ſed & omnibus officit, magis exemplo, quàm culpâ noxius.

Fruſtra eſt doctrina, quàm facta non confirmant, leviſſima erit, ad nullius animum penetrabit, niſi ei pondus accedat ab exemplo. Oleum, & operam perdit, qui docet bona, cùm agat mala.

Ut optima etiam inſtrumenta nullum eximium artis opus per ſe dabunt, niſi artifex, qui eis utitur, eximius fuerit; ſic planè conſilia etiam ſaluberrima vim amittunt, niſi, qui ea ſuggeſſerit, etiam uſu approbaverit.

Deformis eſt mundus, reformationis, quis dubitat? indigus eſt, ſed primam in ſe quisque

que curam acuat, ubi non deerit, labori materia: qui sibi nequam, cui bonus?

IV. MARTII.

Si quando calumnias ab improbis, vel ignaris in te congeri observaveris, Deum ora, ut avertat, ne quando mala de te dicantur, & vera dicantur. S. Ignat. apud Bart.

TOta felicitas intra nos est, & hæc est beatitudo; miserrimi quippe essemus, si probitas alieno pendere deberet ab arbitrio. Talis & tantus es, quantus intra te, & Deo teste, es.

Si, nescio, quàm tumidâ panegyri te inter Sanctos fama collocet, malum non tollet, si malus es; ità vicissim si tua te non arguat conscientia, satyras tutus ride, nihil de bono tollent.

Id solùm interest, nocens, an innocens vituperia patiaris? nulla nobis nocebit adversitas, si nulla dominetur iniquitas. Non est, quod metuat innocentia.

Mens conscia recti securior mendacia famæ, quàm fructus rupes excipit: tumultuetur hic, illa non commovebitur. Confunde famam, aliter, ac illa vulgat, age.

V. MARTII.

Prudentiæ tuæ statuendum relinquo, præstetne terrenis omnibus nunc illud opponere: Quid prodest homini? an verò postea brevi frustra ejulare: Quid profuit? S. Ignat. vitæ l. 2. n. 2.

AMantur flores, dum vernant, sed quàm breve tempus est! ubi exarescunt, abjiciuntur. Sic omnia terræ bona, dum sunt, quàm breve hoc momentum! delectant: illico transeunt, & usu ipso fastidiuntur.

Dum opibus aut deliciis frueris, te crede somniare, discusso somno, nihil inventurus in manu, & quid hoc somnium? & quamdiu prodest?

Omnis gradus felicitatis, ad quem aspirare potes, fugacia secum trahit gaudia; splendidè levaris cum pyrobolo, sed momentum expecta, nihil supererit, nisi fumus, & hunc captare, quid prodest?

Nihil prodesse crede, nisi, quod æternùm prodest, quod ad beatam æternitatem comparandam conducit; obest autem gravissimè, quod huic impedimentum ponit.

VI. MARTII.

Qui mundum contempsit, statuæ similem esse oportet, quæ nec lacerna indui recusat, nec purpura, qua prius ornabatur, detrectat spoliari. S. Ignat. apud Lancic.

LOcupletibus feliciorem esse præstat, quàm locupletem, nec id admodum difficile: si sciamus, nihil desiderare, nam sola pauperem faciunt desideria.

Miseros nos facimus superfluarum rerum sollicitudinibus, & tenuioris fortunæ impatientiâ, quam si ferre vellemus miseriæ

omnes evanefcerent. Non cenfu conftat felicitas.

Præftat dominum efle fortunæ, quam fervum. Dominatur; qui novit ejus dona contemnere; Servit, qui expetit. Morbus apud multos incurabilis, quibus per affluentiam omnium non defunt vota Scilicet hydropici fitis nunquam fatiatur.

Ufum rerum neceffitas definiat, non cupiditas. Modicum eft, quo egemus, quid ad fuperflua curas extendimus? Beatior eft Irus forte fuâ contentus, quam Crœfus plura defiderans

VII. MARTII.

Minus de fcientia, plus de virtute. S. Ignat, apud Bart. l. 5 c. 8.

NOn qui multa, fed qui utilia fcit, doctorum fyllabo eft inferendus. Quantùm eft in rebus inane! fcire quod non prodeft, proximum eft ignorantiæ.

Nocet fcire, quod non prodeft, imò fæpè etiam, quod prodeft. Scientia enim inflat, nutrit arrogantiam. Sicut non eft indè beatior voluntas, quòd plura cupiverit, ita nec mens eft fanior, quòd plurima noverit. Sciendi appetitus prima peccandi occafio fuit.

Infelix homo, qui fcit creata omnia, & nec fe, nec Deum nofcit: beatus autem, qui hæc fcit, etiamfi illa nefciat. Ea, quæ fupra nos funt, diligere præftat, quam intelli-

ge-

gere Affectus plùs instruendus, quam intellectus.

Discamus non opinioni, sed vitæ; non oblectamento animi, sed utilitati. Discamus vivere, non loqui; operari virtutem non speculari; hoc est, medullam præ cortice diligamus

VIII MARTII.

Universum mel, quod colligi potest ex floribus hujus mundi, tantam non habet dulcedinem, quantam habet Domini Jesu fel & acetum. S. Ignat. apud Bart.

FElicitatis titulum injustè occupârunt oblectamenta mundi, eò magis ab his alienum, quo nihil infelicius est, quam videri felicem, & non esse; nisi tu æternæ perditionis causas in felicitate numeres.

Voluptas irritat appetitum, non satiat, non implet animum, sed inquietat; dulcedinis guttam immenso amaritudinis mari obruit, & momento blandiori æternam mercatur infelicitatem.

Ut ex amaris herbis mel conficere noverunt apiculæ, sic amara Christi patientis memoria dulcedinem propinat, modò sint, qui eam velint degustare. Hæc sanctæ hujus alchimiæ virtus est.

Amarescit, quidquid dulce mundus offert, & dulcescit, quidquid amarum accidit, dum Christi Passio menti observatur.

IX. MARTII.

Si mihi totius mundi aurum ſuppeteret, non adjuvarem vel obulo illum, qui ſua culpa ſe religione indignum reddidit. S. Ignat. apud Bart l. 3 §. 19.

SI perdatur theſaurus, quæ non funduntur lacrymæ? ſi periclitetur ſanitas, quæ non curæ fatigant? & tantum bonum, quantum eſt beatitudinis æternæ pignus, arrha divinæ gratiæ inter levia cenſeatur?

Deplorata ſanitas eſt, dum æger mala graviſſima non ſentit; imò credit, optimè ſecum agi, dum magnis paſſibus ad mortem properat. Perire, nec ſentire, magna Dei pœna eſt.

Seu favores talibus cœlum mittat, ſeu dolores, ſemper timoris materiam præbet; dum favet, bona, quæ geſſerunt, compenſare, ſi premat, etiamnum vindicare, credi poteſt.

Illiberalior in eos plerumque Deus eſt, qui habendi ſpe, aut cupiditate ſe Deo ſubtraxerunt, digni minùs accipere, qui centuplum jurejurando promiſſum contempſerunt. Leviora forent hæc, gravius illud iræ divinæ argumentum. Nemo mittens manum ad aratrum, & reſpiciens retro aptus eſt regno Dei.

X MARTII.

Id tibi principium eſto, ut ſermonis quidem ingreſſum facilè concedas aliis terrena ſapientibus, exitum vero tibi reſerves, ut ac-

cep-

ceptum qualecunque sermonis metallum auro tingere coneris. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 36.

SI cum Doctore gentium Apostolo cupias sancto alios capere dolo, aucupis ingenio uti debes; eandem hic cum ave, cui insidias struit, vocem simulat, ut suavius alliciat; pari tu communione sermonis hominum benevolentiam aucupare.

Animalis homo non illico percipit ea, quæ sunt spiritûs, erigendus est sensim sinè sensu animus, & à terrenis non per saltum, sed quasi per gradus ad superna evehendus. Violenta terrent.

Amica hæc sermonis alternatio thaumaturga est, prodigia faciet, obstinatum pectus quod violenta nequivit oratio movere, suavior hæc familiaritas in ceram emolliet, formam, ùt voles, in omnem ducendum.

Primùm benevolentia obtineri debet, quâ semel habita, captivum tenes animum, nec difficilè à terrenis ad æterna spontè secuturum deduces.

XI. MARTII.

Propter nostram in spiritualibus rebus acediam consolatione divina merito privamur. S. Ignat. de discret. spirit.

SÆpe innocenter vapulat dæmon, cui desolationem spiritûs adscribimus, quæ fructus est acediæ nostræ, quæ plùs nobis sæpe, quàm dæmon nocet. Quo-

Quomodo ſperare Dei liberalitatem poteſt, qui adeò avaro in eum eſt animo, ut vel puſillum temporis ei pigeat immolare. Sic ille nos viſitat, ùt nos illum colimus. Echo nempe eſt, æqua fervori noſtro menſura reſpondet.

Heu me! quàm noxius animæ noſtræ hoſtis eſt acedia! Quot Dei favores impedit! quot merita diſſipat! quot conſolationibus privat! Hæc eſt malorum omnium, quæ in ſpiritu patimur, ſcaturigo; Vince hanc & hoſtes tuos enervâſti.

Quantò liberalius terra vapores in cœlum mittit, tantò fœcundiores indè imbres recipit. Noſtrâ in cœlum liberalitas ejus in nos metitur beneficia. Qui plena manu ſeminat, huic læta ſub falcem meſſis veniet. Qualem volumus, talem ſe nobis Deus exhibebit.

XII. MARTII.

Plus una hora Manreſæ Deo Magiſtro diſcitur, quàm quidquid ubique Doctorum eſt, tradere potuiſſent. S. Ignat. vitæ l. 1. §. 14.

DIvinæ ſcientiæ ſchola ſuorum profectum non ex diſcentis ingenio, ſed ex docentis voluntate metitur. Facilè eſt ibi evadere doctum, ubi ille ſpiritûs magiſter eſt, in quo ſunt omnes theſauri ſapientiæ & ſcientiæ.

Ut lumen rapta repentè nube fulgurans momento abſtergit tenebras, & multa detegit; ſic divinæ illuſtrationis radius cœlo afſu-

fuſus, pulſa caligine tantum lumen affundit, ad quod omnis ſapientum turba cæcutiat, eſt neceſſe.

Fruſtra nos, & ingenium eviſceramus cum araneis: tota nocte laborantes nihil capiemus ex hac ſanctorum ſcientia, niſi nos ille doceat, qui ſinè verborum ſtrepitu ad cor loqui conſuevit.

Nec ſperet profectum, qui neſcit ſecum habitare. Manreſana ſpecus aperit virtutis academiam. Ubi magiſter Crucifixus, cœlum, & terra libet, ſtudium eſt meditatio. Hìc, qui doctus eſt, verè ſapiens eſt.

XIII MARTII.

Nullum lignum aptius eſt excitando foco amoris Dei, quàm lignum ſanctæ Crucis. S. Ignat apud Bart. l. 4.

MIrabilis artifex amor eſt, qui amati memoria, velut foco uſus adverſa vel mitigat, vel planè tollit, imò, quod maximum ejus magiſterium eſt, in dulcedinem commutat.

Ama, nec dura ulla ſenties; illi gemunt ſub onere, qui nolentes ferunt; hi enim ſuccutiunt onus, nec excutiunt. Totum pondus impatientia eſt.

Non vi cum adverſa fortuna agendum, ſed amore; majores huic, quàm fortunæ ſævienti ſunt vires. Ubì amatur, ibi non laboratur. Facilè crucem bajulat, qui bajulat,

lat, quod amat. Humerus, & robur patientiæ amor eſt.

Amor noſtri crucem Chriſto levem fecit, Dei amor Chriſti crucem nobis tolerabilem faciet. Facilis eſt animi duris in caſibus fortitudo, non machina, non lacerto, imò nec voto eget. In nobis ſunt omnia; robur virtutis amor eſt.

XIV. MARTII.

Servitutis, aut quæ mihi ante oculos ponitur, mortis timorem in minimis pono, unus Numinis offendendi timor me coërcet. S. Ignat. vitæ l. 1. §. 24.

NIhil eſt ſub ſole malum, niſi peccatum; quia nihil eſt, quod non velit Deus eſſe, præter peccatum, quod ità odit, ut ſi amare poſſet, Deus non eſſet. Odit illud neceſſario, & odit æternum. Mors, vincula, egeſtas adeò mala non ſunt, ut optabilia ſint, tanquam optima; ſunt Dei nos amantis dona, peccati remedia, gratiæ divinæ lucra, & quod caput eſt rei, divini amoris fomenta.

Quem abſolvit conſcientia, non eſt in orbe, quod timeat. Nemo miſer eſſe poteſt, niſi ſuo facto: ſolum infortunium, quod nobis accidere poteſt, noſtrum opus eſt. Nulla in caput noſtrum cudi tela in aliena officina poſſunt.

Magnorum nulla non injuria atrox eſt, quid igitur erit, ſi Regum omnium Dominus of-

offendatur? nimirum tam atrox hoc facinus eſt, ut ſi cælo, terræ, hominibus, Angelis pernicies immineret, hæc minùs timenda forent, quàm Dei offenſa.

XV. MARTII.

Nulla eſt tranquillitate ipſa pejor tempeſtas, nec ullum adverſariorum genus periculoſius, quàm adverſariis carere. S. Ignat. apud Bart. l. 2. §. 18.

PErpetua tranquillitas, ſub larva ſecuritatis, graviſſima minatur animæ pericula. Mater eſt otii, nutrix acediæ, fomentum ſenſualitatis. Quanta hæc in ſpiritu damna!

Adverſitas nos admonet officii, compellit ad Deum. Dormiunt etiam Apoſtoli, dum placidum dormit mare; tempeſtas eos clamare cogit: Domine ſalva nos, perimus.

Pati mala non eſt malum. Pati à malis etiam bonum. Pati propter bonum, adhuc meliùs, pati ob mala, pariter bonum eſt, quia ſic ea expiare bonum eſt.

In tempeſtate naſcitur margarita, in ignibus excoquitur aurum, inter malleorum ictus corona cuditur, nec aliter, quàm adverſis nutritur virtus. Hoſtis nempe facit fortem, ùt tempeſtas nautam commendat.

XVI. MARTII

Nihil ſuavius eſt, quàm amare Deum, ſed ità, ut ex amore illius multa patiaris. S. Ignat. vitæ l. 1. n. 33.

Om-

OMnis felicitas hominis amor eſt. Tantus es, & tantùm vales, quanti eſt, quod amas. Provide proinde, quemjames? ſi rem perituram? tibi ruinam præparaſti. Si Deum? felicitatis apicem attigiſti.

Amare, nec pati velle, eſt otiari. Cupiditas eſt, non charitas, hujus enim lydius durus eſt, qui verum à ſpurio amore diſtinguit. Se, non Deum amat, qui hujus amore pati recuſat.

Deum amare inter proſpera, virtutis nomen non meretur, hoc etiam ſenſualitas poteſt. Sed ubi cruces cœlum depluit, ampliùs Deum, & has propter illum amare, veræ virtutis eſt experimentum.

Ut colliſio è ſilice flammam elicit, & agitatione flamma creſcit: ſic fortunæ adverſitate vere Deum amantium corda ampliùs accenduntur. Cur tu friges?

XVII. MARTII.

Tantò plùs ſperandum in Deo, quanto res magis videntur deſperatæ: ubi deficiunt humana, ibi præſto ſunt auxilia divina. S. Ignat. vitæ l. 4. n. 2.

UBi plena opibus turget arca, & minora frugibus ſunt horrea, ibi non eſt ſpes. Ubi omnia ultra votum ſuppetunt, ibi non Deo fiditur, ſed creaturæ

Maledictus, qui carneo innititur brachio; quis fragili ſe confidat arundini, cùm colum-

lumnæ poſſit immobili ſpes ſuas inædificare? Et nomen, & robur ſpes amittit, dum mediis nitimur, quæ videmus.

Gaudet Deus nos periculis jactari, & ope humana deſtitui patitur: quia ſpe noſtra delectatur, ſcirique gaudet ſuo noſtra ſtare auxilio. Differt opem, ut ſpem exacuat.

Si opes amiſiſti, ſi patronis deſtitueris, tum maximè confide, patronus tibi ſufficit unus, ſinè quo nihil poſſunt omnes.

XVIII. MARTII.

Quem labor tenet alienæ ſalutis occupatum, efficacius eum ſemper modeſtia humilis, quàm authoritas juverit, vincetque cadendo citiùs, quàm pugnando. S. Ignat. vitæ l. 4. f. 384.

QUæ in arcibus, eadem etiam in animis expugnandis plurimùm facit induſtria; ut ſubigantur illæ, & iſti deprimantur, oppugnaturus ſe infra oppugnandi pedes abjiciat, abſconditus cuniculos agat, ſic evertuntur, quæ vi apertæ reſtitiſſent.

Paucas in retia ſua volucres auceps cogeret, ſi fulminaret; terreret minis, non alliceret. Suavi canendum eſt fiſtula, quod vis non poteſt, hæc efficiet.

Homo capitur humanitate, nullus adeò ferus eſt, qui ſubmiſſione non provocetur ad amorem, ubi contra odium parit arrogantia, & faſtus contemptum trahit.

Alia

Alia aſceticæ, alia politicæ militiæ media ſunt, hæc vim apertam opponendo, illa ſe ſubmittendo viam invenit ad victoriam.

XIX MARTII.

Pluris tibi ſit cujusvis hominis ſalus, quàm theſauri omnes univerſi mundi. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. c. 8.

QUod in nobis pretioſiſſimum eſt, ferè minimi habemus. Anima, quæ rei infinitæ pretio conſtitit, vilis eſſe non poteſt, niſi illis, quibus nihil eſt ſe vilius.

Salutem hominis cœlo Chriſtus præpoſuit, ut eam obtineret, divinitatem ſuam quaſi prodegit, certè vitam, & ſanguinem dedit. Quam ſapientiſſimus hic inſtitor tanti fecit, cur nos inter ultima curamus?

Falſa nempe ſtatera res metimur. Res nihili, quales ſunt opes, eruditio, totius vitæ ſudoribus quærimus, pro hominis ſalute labor omnis gravis nimiùm, & intolerabilis accidit.

Dei judicium attende: quanti Deus omnem mundi potentiam facit? quanti nos pilum, & nucem caſſam: ſalutem autem hominis etiamnum ſitit. Præter ſe, hac nihil habet amabilius, nihil in votis magìs.

XX. MARTII.

Tantùm valet res, quantum illam Deus fecit valere. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 35.

Ve-

VEhementer ſæpe fallitur, qui ſecundùm colorem de rebus judicat. Trapezita peritus diſtinguit adamantem à vitro. Ille remotiſſimus eſt ab errore, qui ad divinæ mentis bilancem omnia ponderat.

Si omne, quod ſplendet, aurum credat mens tua, heu! quoties decipietur? Nihil eſt bonum, niſi, quod ducit ad ſummum bonum.

Deus finis noſter eſt, ad quem tendimus, in quo æternùm quieſcemus; viam quæ ad illum ducit, bonam crede, ama, elige; quæ abducit, eſto roſis ſtrata ſit, quàm longiſſimè fuge.

Aurea clavis parùm facit ad intentum, ſi clauſa non referet, tali præferenda & ferrea, cui ſeræ patent. Rei nempe pretium non color, nec opinio, ſed ad intentum aptitudo facit.

Proh! quantùm erramus! omnia electioni hominis ſubjecit Deus, ſed ut media ſint ad Deum. Væ! qui his contra Deum utuntur. Tantò res quævis peior, quantò certiùs abducit à Deo.

XXI. MARTII.

Bonos bene, malos male valere gaudeo: illi ut integris ad Dei gloriam utantur viribus; iſti, ut multiplicatis infirmitatibus ad Deum compellantur. S. Ignat. apud Ribad. 25. cap. 10.

Ne-

NEscimus quid boni lateat in morbis. Inter hispidos cortices dulcis latet medulla, modò noverimus hanc è spinis eruere dulcedinem, mel è thymo, ex morbo sanitatem elicere. Genus quoddam sanitatis est, hominem non esse sanum.

Dum languet corpus, vegetatur spiritus. Multos meliores fecit ægritudo, quos sanitas perdidisset. Ut tenebræ juvant ad splendorem; sic morbi ad vitam meliorem. Deseruntur à vitiis qui ea deserere noluerunt.

Usus rei rem bonam facit. Dissipiat, modò prosit; etiam medicina ingrata est palato, sed quia profutura speratur, amatur, avidè sumitur. Quod potest desiderium valetudinis corporalis, cur non possit spiritualis?

Es infirmus? gaude: peccare non potes. Lecto affigeris? tempus tibi suppetit, ut ad cor redeas. Langues? miseriam humanam cogita, cogita præ foribus æternitatem. Quanta hinc bona!

XXII. MARTII.

Si vel catulum tibi Deus præfecerit, tu non recusa: libenter illum Ducem vitæque magistrum, Deo authore, sequere. S. Ignat. apud Nigron. de nec. spir. cap. 5. §. 75.

SI baculum absque metu sequitur, qui scit eum à vidente regi, cur difficile sit catulum sequi, si hunc in nostri regimine Deus, totus oculus regat? nisi minor apud nos Dei

quàm

quàm pueri apud cæcum authoritas sit, cui se promptè confidit.

Obedientia magna virtus est, sed tanta non foret, nisi pretiosissimam sui partem, judicium homo per illam Deo immolaret, imò suum pro divino commutaret.

Ex imperantis vilitate obedientiæ accrescit pretium, tantúmque huic additur, quantùm minor eum commendat authoritas, cui paretur. Hìc enim & intentio purior, & fides esse solidior convincitur.

Illud obtinet obediens, quod soli Deo est singulare: non posse errare. Vicaria divinæ sapientiæ obedientia est, par utrique infallibilitas.

XXIII. MARTII.

Expedit nihil differre in crastinum, quod hodie præstare possis S. Ignat. apud Bart. l. 4.

QUà Philippo arte magni nomen accrevit, nihil in crastinum differendo, quod hodie agi poterat, ea lex debet esse Christiano, cui nemo crastinum pollicetur.

Non amat tarda molimina Spiritûs Sancti gratia, in iis maximè, quæ laudari non possunt, nisi confecta. Geminat operis pretium, qui executioni addit celeritatem.

Quoties nocuit distulisse! quæ in aliam diem rejecta penitus emanserunt. Turpis vecordia, luenda multis totâ æternitate, nec satis eluenda.

Opus bonum dilatione corrumpitur: differre quippe, ùt nolentis, itâ nauseantis est. Virtutis exercitio quantùm accedit moræ, tantùm decedit laudis. Nullum proposita sanctum effecerunt.

XXIV. MARTII.

Longè meliùs est obtinere unicum granum alicujus boni cum securitate, quàm centum cum periculo salutis. S. Ignat apud Bart. l. 4. §. 35.

NEmo prudens se perdit, ut alium lucretur; sicut nec medicus infirmatur, ut alium curet. Omnia infra salutem propriam habenda.

Quantò thesaurus est pretiosior, tantò majori cura servandus, & quam dabit homo commutationem pro anima sua? quam qui periculo facit obnoxiam, eam non æstimat.

Inter lucra, quæ tam avidè quæris, te primum computa; dum alios ad pietatem animas, te non neglige; nec sinas alios tua institutione te fieri sanctiores. Cur te ipsum inter vilia habes?

Pessima diligentia, quæ semper ad alios. Cura tui omnibus curis est præponenda. De te, à te ratio exigetur. Martha! Martha sollicita es erga plurima! porrò unum est necessarium; salutem tuam in tuto collocare.

XXV.

XXV. MARTII.

Incredibilis est solatii: quoties divinis epulis accumbimus, toties non Christi tantùm, sed & Matris ejus sanctissima carne nos pasci. S. Ignat. apud Lyræum.

QUæ Bernardi olim, hæc communis omnibus est lætandi materia, quòd pasci à vulnere simul & ab ubere lactari nobis concedatur. Caro quippe Christi, caro est Mariæ.

Quanta dignatio bonitatis in Matre, quanta bonitas majestatis in Filio! lacte illa, hìc sanguine nutrit, se uterque dat, ut nos recipiat. Qualis commutatio! vecordes nos & salutis immemores! nisi pacto stamus.

Æstima, ô homo conditionem tuam! toties Christi sanguine, & Mariæ lacte pastus, consanguineus tantorum es effectus, cave degeneri ad quisquilias affectu cognationem tam sanctam maculare!

Habent, quod invideant Angeli, quibus hæc gratia nunquam accidit! humanæ calamitatis hìc asylum est; quem terret Majestas Judicis, hunc erigit pietas Matris, quem arcet justitia, misericordia invitat.

XXVI. MARTII.

Amorem tui solum, Deus! cum gratia tua mihi dones, & dives sum satis, nec quidquam ultra posco. S. Ignat. in orat. sibi familiari.

QUæstuosissimus ille amor est, qui sinè lucro, cujus omnis fructus est amare. Alii amores mercatus sunt, ubi tantum recipitur, quantum datur, vilis, & abjecta hæc avaritia est; gratìs amet, qui verè amat.

Etiam belluæ amant beneficia, & vultures eò advolant, ubi bolum sperant. Amor Dei assurgere debet altiùs, lucrum non quærat, omne, quod assequi lucrum possit, amor sit.

Infinitum damnum incurrimus, si aliam præter Deum mercedem quærimus Si alia omnia obtineas, sinè illo miser es. Cœlum ipsum sine Dei amore infernus esset, & infernus cum Dei fruitione in cœlum transiret.

Omnis creaturæ amor inutilis, imò noxius est. Solus Dei amor fœcundus est, è quo pleno alveo promanant omnia dona gratiæ & gloriæ. Ama Deum, quid facilius? & beatus es.

XXVII. MARTII.

Nulla res creata potest talem lætitiam in anima creare, quæ possit æquare gaudium Spiritûs Sancti. S. Ignat. apud Ribaden. l. 5. cap. 10.

GAudio, quod offert mundus, dixi: quid vanê deciperis? illud sincerum est gaudium, quod nemo tollet à nobis

Esse sinè delectatione anima non solet; vel infimis delectatur, vel summis. Illæ irritant palatum, non satiant: istæ sunt, quæ solæ animam, cùm sit immortalis, explere possunt.

Ma-

Magna ars est scire gaudere Lætari in rebus pessimis, res est materia lacrymarum. Ut ignis & aqua non cohærent, ità nemo carnales unà, & spirituales delicias gustare speret.

Vis nunquam esse tristis: semper bene vive. Ex hoc fonte pura promanant solatia, nullæ te jure affligent miseriæ, si vel unus gratiæ divinæ gradus consoletur.

XXVIII. MARTII.

Heu! quàm sordet mihi terra, dum cœlum aspicio. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 28.

AD altiora nati sumus, quàm ut infimis delectemur. Naturæ beneficio licet ad altiora aspirare, quæ os homini sublime dedit, cælúmque tueri jussit, & erectos ad sidera tollere vultus, magis autem corda.

Cœlum patria est, terra exilium, illud beatitudinis, hæc calamitatis ferax. Sursum proinde vota! sursum desideria! hanc despice, & illud suspice

Sordeat nobis terra, sordeant omnia ejus dona, quia bona apparent, non sunt; imò mala sunt, quia malos efficiunt, cœlum impediunt

Terræ solatia etiam pecoribus communia sunt, cœli gaudia nos Angelis æquant, illa sordida, hæc pura: brevia illa, hæc æterna. Hæc proinde appetenda, illa generoso pede calcanda.

XXIX. MARTII.

Qui multùm metuit homines, grande aliquid pro Deo nunquam conficiet, S. Ignat. Vitæ l. 4.

QUi homines respicit, facilè Deum despicit: illud idolum, quid dicent homines? à sincero veri Dei cultu nimis quàm multos avertit. Si hominibus placerem, Christi servus non essem.

Cùm timor ille inauspicatus aditum semel vitio aperuerit, nihil est, quod non persuadeat: ô perversa erga homines reverentia! quorum intuitu pudet non esse impudentem.

Quid times homines? miseri sunt, nec sibi, nec tibi aut prodesse possunt, aut obesse, invito Deo. Hunc time, qui postquam occiderit, potest animam perdere in gehennam.

In Dei causa nihil timendum, sed ùt acus polaris, seu arrideant Zephyri, seu tumultuentur Boreæ, semper in polum intenta hæret, ità immotus age, quæ Dei sunt, neque ad dexteram declivis, neque ad sinistram.

XXX. MARTII.

Ut rudis atque informis stipes non suspicatur fingi se posse in statuam, quæ pro artis miraculo celebretur, sed statuarius videt, quid ex illo fieri valeat: sic multi, qui vix aliquid de Christiano sapere videntur, non intelligunt, se posse Dei manu in Sanctos efformari, nisi manui hujus artificis se opponant. S. Ig. vitæ l. 4.

De-

DEus solus ità peritus artifex est, ut quidlibet possit ex quolibet, quia is unus, quod deest dare, quod superest, demere potest. Tu te ab eo fingi sine.

Nemo contemnendus. Esto stipes appareat, fortè fingetur in statuam, evadet artis prodigium, populorum admiratio, fortè aræ imponendus, coram qua tu genua aliquando curvabis.

Malè judicat, qui secundùm faciem judicat. Ut ex optimis pessimi, sic ex pessimis optimi fieri possunt. Tu tibi, non aliis attende.

Ut argilla figuli manum prompta subit, quamvis formam recipere facilis, quam artificis manus impresserit: ità tu Deo te tractabilem offer, Sine illum agere.

XXXI. MARTII.

Qui obliviscitur sui, & suorum commodorum propter obsequium Dei, habet vigilem pro se Deum. S. Ignat. apud Bart. l. 4. §. 35.

FAc pro Deo, quæcunque potes, & ille pro te faciet, quæ tu non potes; nec enim illi difficile est tibi succurrere, nec potestas illi deest, nec voluntas. Promptior ille est ad dandas, quàm tu accipiendas gratias. Nemo meliorem sui curam habet, quàm qui sic negligit.

Malè tibi consulis, dum tempus divinis obsequiis addictum ad alia derivas: quem po-

potes rei ſperare ſucceſſum? ſi Deo diſplices, unde tibi erit benedictio?

Quærite primùm Regnum Dei, & cætera adjicientur vobis. Non perit tempus, quod pietati tribuitur, plus proficies orando, quàm ſtudendo.

Fruſtra fatigamini! non eſtis vos, qui loquimini. Pater cæleſtis dabit vobis in illa hora, quid loquamini. Sinè quo nihil, cum quo poteſtis omnia, facere. In illos liberalior, qui ſe, & ſua parùm, Deum ſuper omnia, curant.

I. APRILIS.

In ſplendidis, & bene cultis ſui contemptus, omnisque excellentiæ, & exiſtimationis conculcatio corporis maceratione & prior & potior eſſe debet. S. Ig. in vita apud Bart.

UT rara, ità magna virtus eſt humilitas honorata: quod ſe myricæ demittant, quòd in humili reptent vermiculi, magnum non eſt, ſed quòd cedrus exaltata caput inclinet, ac quàm altè fertur in ſublime, tam profundas in terram mittat radices, hoc vulgare non eſt.

Honorem & vitam pari paſſu tueri, ambitionis teſſera eſt; quàm remotum ab hoc Chriſti axioma! qui elegit eſſe opprobrium hominum, & abjectio plebis.

Qui

Qui magnus esse vult, id media sui depressione obtinebit. Si enim nihil honore sublimius orbis habet, hunc contempsisse, parùm esse non potest, sic enim major sit eo, quod maximum orbis æstimat.

Verbis se contemnere vulgare jam est, etiam arrogantes id agunt, sed ut contemptus ipse contemnatur, huc si virtus assurrexerit, apicem perfectionis attigit.

II APRILIS.

Ut in salutem animarum efficaces sint naturæ dotes, interiori virtutis impulsu eas agi oportet, indeque vires ad rem bene gerendam ducere. S. Ignat apud Bart. l. 4.

NOn semper ille metit ampliùs, qui ampliùs seminavit. Semen inutile nullum reddet fructum, nisi incrementum det Deus. Ubi deest spiritus, ibi semen est effœtum.

Cassus est organœdi labor, nisi fistulas impleverit spiritus, melos non edent. Nec Apostoli docendæ plebi se priùs accinxerunt, quàm repleti essent spiritu ex alto.

Vox hominis mortua est, auditur, non penetrat: nisi voci huic vox Dei societur. Frustra fatigantur latera; nisi Deus tecum loquatur, nihil proficies. Non jungit vocem Deus, nisi secum conjunctis, & hinc tam dispar tot Apostolorum fructus.

Si pulchris mentem sensis & egregiis veri-

tatibus illustres, animus tamen turpi languore iners & ignavus torpeat, si indoctus eorum, quæ doces, impellere alios ad honesta contendas, fructum à raucedine alium non exspecta.

III. APRILIS.

Cum omnibus quidem, sed cum inferioribus præcipuè oportet esse in loquendo parcos, patientes in audiendo. Patulæ dandæ sunt aures, dum ille sensos animi sui omnes expressisse videatur, S. Ignat. Hist. Soc. l. 3. n. 48.

A Mari animi querelas potuisse in fidas aures exonerare, sæpe remedium fuit morbi, qui credebatur incurabilis. Ità sæpe levasse stomachum bile, est sanitatem recepisse.

Æger audiri debet, si errare nolit Medicus: nemo patiénte novit meliùs, quia nemo sentit acerbius, quid patiatur. Felix Medicus, qui audiendo, si non curare, certè levare potest morbos. Crudelis, qui tam facili remedio juvare nolit.

Egeritur querelis dolor, & minuitur, dum cum audiente dividitur; maximè si afflictus non benignas modò aures, sed & amicum pectus inveniat, è quo natum molle verbum mitiget sensum doloris.

Novisse morbum curationis est fundamentum. Facilius corporis, quàm animi symptomata nosces, nisi æger prodat. Nec apta

cer-

corpori Medicus, nec animo Superior pharmaca porriget, nisi patienter uterque audiat patientem.

IV. APRILIS.

Hæc sola ambitio justa est, Deum diligere, & in ejus amoris pretium in amando crescere. S. Ignat. apud Bart. l. 4. n. 26.

AMor est hominis felicitas, non ille cæcus animi motus, qui falsum pro vero bono apprehendit, hic deceptor est promittit voluptatem, & gustatus dat amaritudinem; sed rationalis ille, quo verum, æternum, & incommutabile bonum amatur.

Vel atomus amoris Dei dulcior est, quàm omne, quod orbis mentitur esse amabile: hoc qui gustat, fastidit, illum nemo satis æstimat, nisi qui possidet; & plus fruendo, plus appetit.

Amare, est de amati felicitate gaudere, non secus, ac si amans eam possideret. O quæ mea felicitas! si amo Deum, omnia divinitatis bona participo! utinam nihil cogitem, nihil agam, quàm ut amem te, Domine!

Amare Deum, est in universi centro quiescere, extra quod nulla quies, in universi circulo moventur omnia, non aliter, nec alibi quietus eris, nisi in Dei amore conquiescas.

V. APRILIS

Ad hominum benevolentiam divini obsequii causa colligendam, omnibus omnia fieri,

est necesse: nulla enim re æquè ac morum, studiorumque similitudine animi capiuntur. S. Ignat apud Nolarc.

DIfficilius est hominum animos, quàm arces expugnare; hæ ferro & machinis, illi nec integris exercitibus subiguntur, ad quos captivandos nullus potentior affabilitate archistrategus.

Quas aperto Marte frustra tentasses animas, has stratagemate feliciter capies, si antequam sanctiora illis documenta instilles, benevolentiam lucreris: hac enim obtenta non aures modò, sed & corda ultro præbebunt; quæ duces, quo voles.

Si suaviter canentem audient Orpheum, non audient tantùm, sed & sequentur, surdæ alias & pigræ in divina cautes. Hæc innocens est magia, qua homines incantantur.

Nemo tam ferus, qui non capiatur humanitate; sermo amænior, & oculus serenior, etiam ex dura rupe benevolentiam, velut reciprocam Echo, provocat. En quàm facili impendio animas capis.

VI. APRILIS.

Non reputare se debet Christi amicum, qui animas non fovet, quas ille fuso sanguine redemit. S Ignat. ib

SI una in amantibus anima, par etiam debet esse affectus, ut, quod unus, idem & alter, diligat. Jam, si Deum amas, mensuram

ram habes, quantus in te animarum amor ardere debeat.

Ex creatis omnibus anima ſola eſt, quam ſuo Deus amore dignatur: hanc affectu, reliqua imperio regit. Vide, quid à te anima mereatur.

Anima eſt imago Dei; hunc ſi amas, quî ejus imaginem in ſterquilinio hærere ſines, cùm eruere queas? tantò pulchrior hæc imago, quanto Deo accedit propior. Detergere ſordes, amici munus, & teſtimonium eſt.

Quanti Chriſto animæ conſtitere? ſunt merces infiniti pretii: tanti laboris quanta ejus paſſio, fructus ſunt; has qui non curat ab interitu, Redemptorem non amat. Cura ore, cura calamo, cura opere.

VII. APRILIS.

Imperium magis impatiens, quàm diſciplinæ cupidum, arguit caſtigatio juſto frequentior. S. Ignat. vitæ l. 3. n 36

QUi ſingula ſingulorum errata vindicare vult, omnes tollere debet homines, cùm nemo ſinê crimine vivat. Vitia namque erunt, quàm diu homines.

Sæpè malum curatur prudenti diſſimulatione, quod immodica cura exaſperatum fuiſſet. Multis medetur tempus, alia ſponte veniunt ad maturitatem, ulcera & plus mali fontem ipſa effundunt.

Quoties pœna frequentior auxit malum!

augebitque ſemper, quoties pudorem pœna frequentior excuſſerit; quo ſemel pulſo audet ſemper pejora irritata voluntas.

Major perſæpe defectus eſt punientis, quàm puniendi: hic fragilitatis, ille paſſionis fructus eſt. Ex te documentum cape, quid cum aliis fieri expediat; ſi pro quolibet errore tibi cenſor incumberet, qui ferres?

VIII APRILIS.

Fallendi temporis cauſa ad te venientibus, de morte, de judicio, ſimilibusque auſteris, quæ iſtiusmodi hominum, quamvis inſurduerint, mordaciter aures radunt, occurre: ità tibi & illis conſules; vel enim redibunt meliores, vel ſuffurando tibi tempori deinceps abſtinebunt. S. Ignat. vitæ l. 4. §. 20.

NIhil pretioſius tempore, & hujus fures ſunt amici, malo ſanè damnoſiſſimo, ſi absque fructu, ſi in frivola conſumatur.

Avarum hìc eſſe oportet, nihil temporis indulgendum ſinè fœnore; ſi te, ſi aures, ſi linguam commodas, exige animum, recipe compunctionem cenſus loco, fructum collige ſpiritualem.

Eſto peritus Alchimiſta: ex re qualibet aurum elice. De bellis, de negotiis ille materiam ſuggerit, tu de pace cum Deo, de uno neceſſario repone; ſic è luto margaritam, è ſcoria aurum collegiſti.

Lin-

Lingua ursus informem massam debitam in formam elaborat: hæc tibi pro penicillo serviat, qua vel animal in hominem, vel hominem animalem in Angelum efformes.

IX. APRILIS.

Mira mundo pax mecum est, dum, linguæ ignarus patriæ, bellum mundo tantisper non moveo: sine, possim in campum prodire, videbis in me totam urbem illico surgere, me verò undique pugnantem. S. Ignat. vitæ l. 2. n. 18.

INvidus dæmon est, non sinit inultus sibi animas eripi, pro his se opponit, bellum movet, cumque ipse in aciem prodire publicam nolit, mittit satellites qui ejus causam vario prætextu bellissimè tueantur. Scit nempe animæ pretium dæmon.

Quos è Religiosis pluribus peti calumniis, & plurium odio expositos vides, hos animarum zelotes esse scito, contra quos orcus se vindicat; parcit hic otiosis, pacem iis non difficilem concedit, à quibus & ipse pacem habet.

Nec idcirco cessandum à bono, quòd orco displiceat, quòd mundus tumultuetur, quòd contradictores audias; imò fortiùs insistendum!

Aderit causæ suæ Deus; quæ mera insuperabilia putas obstacula, momento subsident,

ſi tu bene cœptis inſiſtas. Potentior eſt orco gratia Dei, huic fide, & eluctaberis.

X APRILIS.

Nequaquam detractum crede pietatis ſtudio, quod naturæ neceſſitati conceditur. S. Ig. in Hiſt. Soc. p. 1. l. 1. n. 30.

MAgna hominis dignitas! ad imaginem Dei creatus, cœli hæres! gratiæ divinæ particeps, virtutis capax, nè ſe extolleret, præter animam, corpore conſtat, quod ſuos patitur manes.

Nec perit tempus, quod curæ corporis datur. Dum paſcitur aſinus, dum quieſcit, Domino ſervit: ſic indulgeri quies debet corpori, ut fortius deinde labori inſiſtat.

Miſera mentis humanæ conditio, pietati absque ceſſatione, licèt velit, addici non poteſt: ùt arcus intenſus rumpitur, ità ſuum mens æque, ac corpus, à laboribus interſtitium requirit.

Nimium qui facit, nihil facit; nam laſſitudine fractus, nihil poterit. Moderandus eſt fervor, nè penitus extinguatur. Nimiùm olei ſi lampadi affundatur, non promovetur lumen, ſed extinguitur. Moderata durant.

XI APRILIS

Ad vineam Domini ſuis laboribus excolendam iturus, humilitate ſuique contemptu viam ſibi ad ardua, atque excelſa diſponat, tum enim reliquum ædificium tutò ſurget, ſi humi-

militatis fundamento sit innixum. S. Ig. ap Bart. l. 4. § 2.

QUi aurum quærit, uti & qui margaritas piscatur, se demittit, hic in maris, ille in terræ viscera; nec animas alias certiùs quàm demissione invenies.

Nec Christus, animarum nostrarum Zelator maximus, alia eas via quæsivit, quàm sui abjectione. Quantùm ab hujus exemplo, tantùm ab animarum lucro recedit.

PosseDeo cooperari in salutem animarum, gratiarum est maxima: hanc arrogans sui æstimator sperare non potest, nec enim dat, nisi humilibus gratiam.

Nulla vox ad persuadendum aptior sui demissione, plus hæc adjumenti, quàm integra bibliotheca dabit Vide: quid talentis, quid annis, quid experientiæ tribuendum.

XII. APRILIS.

Non ideo pane Angelorum abstinendum, quòd molliores non experiamur sensus: foret enim hoc perinde, ac qui vellet inedia perire, quòd pane mellito careat. S. Ignat. vitæ l 4

SIcut in cibis corporalibus non semper illi magis conducunt valetudini, qui palatum suaviùs afficiunt; ità nec illa communio censenda est animæ utilior, quæ sumpta majorem habet teneritudinem.

Panis solidus auget vires, sacharites gu-

ſtui prodeſt, non ſtomacho. Solida devotio fide viva, ſpe firma, charitate non ficta abſolvitur, teneris lacrymis, & molli affectu carere tuto poteſt.

Illa devotionis teneritudo, corporalis eſt guſtus, non ſpiritualis: illam qui appetit, ſe, non Deum quærit. Puerorum deliciæ dulcia ſunt. Cordis & animæ, non guſtus & palati, cibus eſt Euchariſtia.

Qui vulnus habet, medicinam quærit; nec ſolicitus, an ſuavis, modò utilis illa ſit. Inſipiens, qui medelam non admitteret, niſi dulcem.

XIII. APRILIS.

Ille beatè vivit, qui, quoad fieri poteſt, & in Deo mentem, & Deum in mente verſat aſſiduo. S. Ignat vitæ l. 3. n. 1.

QUid habet homo ex omni labore ſuo? ut trochus inutili motu continuò volvitur, donec concidat; ità ſinè fructu humanæ agitantur curæ, niſi in eo quieſcant, ad quem conditi ſunt.

Difficile eſt curis diſtrahi, & mente immobiliter in Deo hærere: ſed quod poteſt in acu polari natura, cur in te non poſſit gratia? quocunque volvatur illa, ſeu ſudum arrideat cœlum, ſeu minetur turbidum, à polo non dimovetur. Sic mobile ſit fixum.

Beata mens! quæ olympi montis æmula tempeſtatibus quidem obnoxia eſt, ſed vertice

tice super has altior perpetuam alit serenitatem. Hæc mentis in Deo fixæ felicitas est.

Ut soli soli oculos indulget aquila, ità unum cor hominis uni debetur Deo. In hoc habet omnia, extra quem nihil est omne, quod esse putatur, umbra boni, nec tam umbra, quàm deceptio.

XIV. APRILIS.

Quos robusto pectore, & virtute mascula solidos comperimus, ùt habemus chariores, ità exilibus etiam de nævis severiùs veniunt castigandi. S. Ignat. vitæ l. 3. n. 36.

ÆGro faciliùs aliquid indulgetur: qui ad modicum etiam vulneris attactum gemit, molli manu tractandus: ast in sanis supervacanea est ista solicitudo; duris utiliter exercetur, nè ad quemlibet casum langueat.

Quos majori affectu, hos pari etiam curâ prosequimur. Amare, est bonum velle; non amat qui errata dissimulat, qui morborum vitia non succidit; doleat licèt amato, modò, prosit.

In pretiosioribus minùs tolerantur labes. Quodvis vitium demit margaritæ pretium. Quem amas, ità cura, ità excole, ut nævo omni careat.

Etiam parva multum nocent, spina res exilis est, leonem tamen, nè designatam currat ad metam, multùm moratur. Quantò ma-

magìs aliquem diligis, tantò vigili magis censura maculam in eo singulam persequere.

XV. APRILIS.

Nec sordidum, atque incompositum in te quidquam patere, sed & affectatam diligentiam, quæ mollius aliquid, & arrogantius sapit, procul habe. S. Ig apud Bart l. 4.

UT suam mundities laudem, ità risum meretur superstitiosa vanitas, quæ crines in aciem locat, tingit, fingitque, & curas, Deo, ac æternitati debitas, his crepundiis impendit

Etiam in cilicio exosæ debent esse tibi sordes, nè horrore arceas, quos allicere debuisses. Sui usque ad pædorem, & sordes neglectus, ejus virtus sit, qui sibi soli vivit, & spontaneo abditus sepulchro, vivus putrescere incipit.

Quidquid sordium est, detestatur animus, qui aspirat ad cælestem illam civitatem cujus plateæ omnes aurum mundum, & sequi parat agnum sinè macula.

Adi licet squalorem carcerum, nosocomiorum pædorem accede, sed ità in his, sicut solis radii in cæno, versare, invisit ille lutum, nec inficitur. Si quid tibi sordium adhæsit, mature expia.

XVI. APRILIS

Operarius non ad aurum tractandum, sed lutum venisse se cogitet, acuatque in sui cu-

sto-

ſtodia curam, nè in ſe admittat ſcabiem, quàm ex aliis ſatagit defricare. S. Ignat. vitæ l. 4.

NOn opus eſt valentibus medico, ſed malè habentibus; ubi corruptio major, peſtis urget acerbior, eò primùm advolet tam corporum, quàm animarum archiater; præmunitus tamen, nè & ipſe vitium trahat. Si piſcator ſe mergat, ut unionem inveniat; ſi ſe medicus occidat, ut æger ſanetur, non piſcatio, non curatio hæc, ſed inſania fit. Idem eſt, qui animæ ſuæ labem aſpergeret, dum abluit alienam.

Non obviæ virtutis eſſe debet, qui peccatorum converſioni operam ſuam vult addicere. Magnum eſt, quod aggreditur, nec ſatìs tutum, niſi quaſi inpeccabilis ſit, alias dum minuere vult, numerum facilè augebit ſceleſtorum

Niſi paſſiones in fræno habeas, cave præcipitium, quo malorum, inter quos agis, exemplum invitat, quo natura impellit. Facilis eſt deſcenſus averni.

XVII. APRILIS.

Cave cujusquam factum criminis damnare; ſpectanda mens eſt proximi, quæ ſæpe proba eſt, & innocens, licèt exterior facti ſpecies deterior videatur. S. Ig. apud Bart. l. 4. f. 387.

No-

NOli à ſenſibus mutuare ſententiam, ſi nolis errare Teſtimonium horum falſum eſt. Cautè pariter fide cogitatui tuo, cautiùs relationi alienæ. Sed ùt in nocte, nè impingamus, auxiliari lumine cavemus; ità in alienis, quod certum non vides, non judica.

Malè de aliis judicare, eſt malitiam ſuam prodere. Araneus eſt, qui venenum haurit è flore, unde apis mel ſuxiſſet. Stomachus corruptus omnia in bilem convertit.

Dominus eſt, qui judicat. Cur te miſces ejus officio? ille ſcrutator eſt renum, & ponderator cogitationum, nos vix ultra ſpitamam, nec niſi rerum corticem videmus, & tamen Orbis Judices ſimus. Indè tot errores.

Magna illa dies aperiet, quàm frivola fuerint noſtra de aliis judicia. Multi ſunt ſancti occulti, qui nihil eximium produnt forìs, tantò majores coram Deo, quantò ſtudioſius bene geſta coram hominibus celare ſtuduerunt.

XVIII. APRILIS.

Non cuiq; utilius eſt, quod per ſe eſt optimum; ſed quid præſentibus rerum concurrentium momentis cuique maximè conducat, obſervandum S. Ignat. vitæ l. 4

NEc cibus, licèt optimus, omni ſtomacho, nec medicina eſto pretioſiſſima, cuique ægritudini aptè convenit; ſic etiam in bo-

bonis vigili opus eſt indagine, ut error evitetur.

Si ſemper bona voluntas comitem haberet perſpicacem, & ad omnes circumſtantias vigilem intellectum, rarior in bonorum electione occurreret error, qui nunc frequentiſſimus eſt. Nulla virtus eſt virtus ſinè prudentia.

Etiam in rebus optimis alieno utendum eſt conſilio, niſi malo tuo capere velis experientiam. Caro emitur, quæ per proprios errores obtinetur, ſcientia. Satius eſt interrogare, quàm errare.

Non omnes humeri ferendis iisdem oneribus ſunt apti. Obruuntur facilè, niſi exploratæ ſint vires, priusquam iis onus imponatur. Aliud eſt de rei bonitate, aliud de illius pro te utilitate, judicium.

XIX. APRILIS.

Nec quantavis in pecuniæ difficultate ſumptui ulli parcendum, nè quid decumbentium cura deſideret. S Ignat. apud Nolar.

NOn debet timeri defectus facultatum, quæ in ægros impenduntur, redibunt cum fænore: dum paſcitur æger, paſcitur Dominus: quod uni ex minimis meis fециſtis, mihi feciſtis. Hic qui parce ſeminat, parce & metet.

Viva Spiritûs Sancti templa ruinæ proxima fulcire, nè corruant, majoris eſt meriti, quàm

quàm aras instaurare. Hæ, si ruant, erigi poterunt; ægri vita semel perdita non revocabitur.

Non facilè dici potest, quantùm inter corporis languores animi crescat infirmitas, dum æger spe destitutum se videt: duplici sic premitur malo, morbi uno, inclementiæ tuæ altero, qui eum, quem potes, imò debes, non consolaris.

Nec est immisericordia major, quàm eum deserere, qui se juvare non potest. Qui se, suaque Deo dedit, meretur ibi non egere, ubi summa est necessitas

XX. APRILIS.

Non tantùm è cœli, siderúmque aspectu, sed etiam tenuis herbulæ, reique cujuslibet tenuissimæ conspectu confestim in Dei amorem novit evolare, qui Deum novit. S. Ig. apud Maff. l. 3. c. 1.

UT ignis nativo impetu sursum fertur, ità monitore nullo, nec Duce, nec scalis cor eget, quod Deum amat, ut eò eluctetur; tacitis eò vinculis ità potenter trahitur, ut anima plùs illic se esse, quàm ubi animat, omninò experiatur.

Perspicaces sunt amoris oculi, nec corticem tantùm extimum, nec colorem attendit: rimatur acutiùs, medullam intrat, & è re creata ducitur ad creatorem. Ubi amor, ibi oculi, seu corporis, seu mentis.

Sol

Sol oculis eripi potest, sed non Deus: amanti ubique videtur. Etiam cùm dormit amans, ejus cor vigilat, & illic assistit præsens, ubi amat, nulla intervalla spatii, tenebræ nullæ aut obices iter hoc possunt impedire. Ubi thesaurus tnus, ibi & cor tuum.

Cujus oculi colore aliquo suffusi sunt, idem color semper oculis obversatur, quidquid demum aspiciat; ità qui Deum solum amat, solum novit, ille solum ubique invenit, ubique videt.

XXI. APRILIS.

Ama etiam perditissimos: ama residuam in iis Christi fidem, si, & hac carent, ama virtutes, quibus destituuntur: ama sanctam, quam gerunt, imaginem; ama Christi sanguinem, quo redemptos credis. S. Ignat. apud Bart. n. 20.

OMnes quidem, scelerati tamen maximè, tenerâ sunt fovendi charitate: hæc enim unica restat via, quâ meliorem ad vitam revocentur. Non resipiscunt, nisi amati.

Facilior animi, quàm corporis morborum est medicina: illi amore trahuntur, & manum medicam, si amica sit, admittunt. Quàm beati forent Medici, si amando ægros curare possent!

Mira, vera tamen res! ad aliorum odium, & nostri amorem pronissimi, ad aliorum verò amorem & odium nostri difficillimi sumus!

naturam nempe cæci ſequimur, non expendimus rationes.

Inhumani prorſus in homines ſumus! ſubitò odium ſubit animum, importunè manet, lentè, aut vix exit, magna vi evelli eſt opus: fortiſſimas radices agit. Abſit à te maligna peſtis charitatis.

XXII. APRILIS.

Mundi contemptum Christi cauſa profeſſus patriam in mundo habet nullam, quam agnoſcat pro ſua. S. Ignat. vitæ. l. 1. n 7.

MEns nata cœlo libera eſt, nulli affigitur patriæ. Vel totus illi orbis patria eſt, vel totus exilium. Particulari affectu, velut vinculis, non ſuſtinet alligari. Omnibus altior.

Trunci adeò tenaciter terræ, in qua nati ſunt, adhærent, ut avelli, niſi vi, non poſſint. Sed & tunc non ſinè terræ hiatu, quaſi ore aperto, in querelas effunditur; cùm tamen transplantati uberiorem fructum ferant.

Quæcunque Patria tua ſit, lacrymarum vallis eſt, eſt mille miſeriarum theatrum; ridiculum! quod ità pertinaci affectu ei adhæreamus! nullum patria bonum, nullum facit malum.

Propheta non eſt acceptus in patria. Quid ſi extra patriam facilior ſit ad cœlum via? vel enim deſunt obſtacula parentum, aut cognatorum favores, vel deficiente in ſuis ſpe,

virtus crescit, ut Marte quis suo evadere possit. Nos patriam, quo tendimus, amemus.

XXIII. APRILIS.

Si contingat te pati, quidquid Deus velle, aut hujus permissu dæmon inferre possit, speranda tamen in Deo victoria. S. Ignat. apud Quartem. in Gl.

PRemi te sinit Deus, non sinet opprimi; premit, quia te diligit; tibi providet, ut longè mitiori pœna hic expies, quod in altera deberes longè graviori.

Premi te sinit Deus, tamen amat. Exercet in te jus, quod habet Dominus; premit, favorem tamen non exuit, manet pater, plùs de te, quàm ulla mater de filio suo sollicita.

Premi te sinit, & multùm & diu, quia multùm amat. Premit, ut meritorum cumulum augeat, & præmium, quod otioso non posset, bene merenti conferat.

Premi te sinit, ut tuum amorem acuat, & spem experiatur. Vide, ne suâ Deum fraudes expectatione. Spera, multùm spera. Spei quippe magnitudo est obtinendarum mensura gratiarum.

XXIV. APRILIS.

Nolo in iis, qui præsunt, animi motus, iræ potissimùm extinctos, planéque mortuos, sed probè domitos. S. Ignat. vitæ l. 3. n. 36.

ETiam venena prosunt ritè attemperata. Usus rem bonam vel malam facit. Ità re-

rectè adhibitâ nihil laudabilius, eâ carere, non est virtus, sed languor, & segnities.

Ira est Reipublicæ & omnis communitatis fulcrum, sinè qua disciplinæ solutio, laxitas morum, libertas, scelerum impunitas, audacia, oriuntur.

Affectibus uti debemus, prout Domini servis; subesse debent rationis imperio, non præesse, officio suo fungi, vel defungi debent, non prout volunt, sed prout jubentur; ubi dominatur ratio, servit ira, hæc dum servit, bona est.

Qui malis irasci nescit, cùm deberet, præcipuam regiminis partem negligit: qui parcit scelestis, crudelissimè sævit, uni blanditur, omnibus nocet. Rei pater, communitatis tyrannus.

XXV. APRILIS.

Quidquid aliunde, quàm à Deo, & ratione Instituti tui dictatur, tentatio est, suspectæ res esto S. Ignat. apud Nolar.

QUantùm fabrica declinat à regula, tantùm inclinat ad interitum. Regula est cui accommodari debent omnia. Cæterum non erigitur ædificium, sed cumulus paratur ad ruinam. Idem esto de spirituali vitæ fabrica judicium.

Regula sit norma vitæ, sit singularum actionum amussis Ut enim errat, & nobilis etiam structuræ decorem tollit, quisquis

à re-

à regula exerrat lapis; ità quævis actio regulæ difformis ordinem impedit: dedecori est, non utilitati.

Nec à vulgi opinione patrocinium quære: peccat facilè multitudo; ponderanda potiùs, quàm numeranda veniunt judicia. Indignus censetur ratione, qui mavult credere, quàm judicare.

Deus benedictionem Instituti tui regulæ alligavit; hac ad unguem servatâ, succedent omnia: rejecta, nihil. Nec revelationi danda foret fides si aliquid à regula tua alienum suaderet.

XXVI. APRILIS.

Non minus miraculum est, videre mœstum Religiosum, qui aliud non quærit, quàm Deum, quàm videre lætum, qui omnia alia quærit præter Deum. S. Ig. apud Trinkel. in exercit

IBi solidum potest esse gaudium, ubi possidetur summum bonum; in hoc uno est flamma sinè fumo, aliæ rosæ spinis horrent, & gaudia mœrore confunduntur. Virtutis nempe pedissequa est constans mentis lætitia.

Ludi, musica, spectaculorum varietas, infirma sunt gaudiorum artificia. Obstacula dolori esse possunt, sed ad tempus. Suspendunt potiùs, quàm tollunt animi mœrorem, qui facilè recrudescet, nisi repererit in bono immutabili medelam.

Illi triftentur, qui fpem cœli non habent; qui fefe fuuis paſſionum jactandos permiſerunt; nos, quibus cœlum ſtipulatò promiſſum eſt, ſinceræ lætitiæ fontem guſtamus, quam nemo tollet à nobis, quàm diu corde Deum non ſuſtulerit.

Non contriſtabit juſtum, quidquid ei acciderit, quia ſcit, Deum diligenti omnia in bonum cooperari. Sic tenebræ ſerviunt luci, & umbra colorem magìs ſpectabilem facit.

XXVII. APRILIS.

Hominem uſu rationis præditum non ſolùm ità frænare convenit paſſiones, nè verbo, factove erumpant in publicum; ſed etiam ità regere: ut nihil ex impetu, omnia ex ratione operetur. S. Ignat. apud Maff.

INſipiens planè navarchus, qui navim ſuam ventis & fluctibus permittit, quo quo his libuerit, impellendam. Quem, ſic raptata, portum tenebit? fluctus hi ſunt cupiditates tuæ.

Hoc unum hominis à pecude diſcrimen eſt, ratione agi, & agere; hoc ſi deſit, neſcio, quid hac ille melior ſit. Ratio norma ſit, ſecundùm quam prudens architectus vitæ tuæ ſtructuram ducas.

Impetus dux cæcus eſt, cæca pariter voluntas: væ ſi cæcus cæco ducatum præſtet! Impetus eſt equus ſinè fræno navis absque remo; quorſum iſta? niſi in præcipitia, niſi in naufragia?

Quò certior regula, eò feliciùs ſurgit ædificium. Ratio, quæ te, ac tua dirigat, æterna ſit, ab hac nec latum unguem recede. Si te ducant aliæ, ſeducent.

XXVIII. APRILIS.

Cavete, ne filii hujus ſæculi majori curâ, & ſollicitudine in caducarum rerum, quàm vos æternarum aſſecutionem incumbant. S. Ignat. ep. de perf.

MIſera mortalium conditio! in ea, quæ nocent, ſemper pronior! cum ægris nihil avidiùs expetimus, quàm quæ graviſſimè officiunt; nec horremus ampliùs aliquid, quàm quod foret utiliſſimum.

Labor omnis gratus eſt, præter illum, qui virtuti aſſequendæ impendendus eſſet. Fatigia mercatorum, militum pericula, ſtudentium vigiliæ, inertiæ nos convincunt, quâ lucra terrena æternis, id eſt, umbram rei præhabemus.

Faciliùs ſæpe foret cælum obtinere, quàm perdere. Minori virtus, quàm vitium labore nobis conſtat. Jugum Chriſti ſuavius, & onus levius eſt, quàm noſtrarum cupiditatum, & tamen ô veſaniam! Sudores, & pericula noſtra deperimus.

Si decima pars conatûs, & temporis, quam avarus temporalibus lucris impendit, æternis daretur, quàm grandibus in virtute paſ-

ſibus procederemus! quàm facilè ſancti eſſemus!

XXIX. APRILIS.

Meliùs eſt parùm bene fundatum, & durabile, quàm multum incertum, & malè ſecurum; S. Ignat. ibid.

QUæ amitti poſſunt, bona vix dici poſſunt; poſſeſſa cruciant, curas pariunt, roſam unam plantant, & ſpinas plurimas alunt. Cœlum nos non ſatiaret, ſi perpetuum non eſſet.

O ſpes, & res hominum inanes! qui fortunam ſibi pollicebantur ſtabilem, & adamantino nexu obligatam, momentô intentionibus, deſideriiſque ſuis inimicam experiuntur. Miſera felicitas! quæ metu futurorum amaram reddit omnem, quæ haberi poteſt, voluptatem.

Æternitas ſola eſt, quæ finem neſcit, cujus gaudia nemo tollet à nobis. Quæ amorem noſtrum merentur, æterna ſint, nullum reliqua operæ pretium faciunt.

Quidquid deliciarum mundus habet, minimâ ſui parte nos afficiunt: vel enim transiverunt, & hæc non recreant: vel ventura ſunt, ſed hæc incerta. Ità plus mœroris, quàm voluptatis habet omnis voluptas.

XXX. APRILIS.

Quidquid ſinè voluntate, aut conſenſu animæ moderatoris fit, vanæ gloriæ deputabitur, non mercedi. S. Ig in ep. de ob. Ne-

NEmo ſibi ſatìs ſapit; ùt oculus, etiam perſpicax alios, non ſeipſum, videt; ità prudentia etiam inſignis aliis, non ſibi ſufficit. Qui alios novit regere, ſui regimen committat aliis, eſt neceſſe.

Voluntas propria fermentum eſt, quod operi etiam bono admixtum totum inficit. Tantò plus valoris accedit actioni, quantò hæc magìs recedit à propria voluntate. Quidquid hæc ſuaſerit, ſuſpectum habe.

Subtilis eſt amor proprius, excidium virtuti per cuniculos parat, te judice tamen reus non agetur, evadet ſupplicium, ad aliud deferendus eſt tribunal.

Tu de aliis, alii de te judicent. Tunc remotior futurus à periculo, ſi de te, ſinè te ſtatuant Nemo ſibi medetur ipſi. Ægritudo animæ difficilior eſt, quàm corporis.

I. MAJI.

In ferendo de legendis rebus judicio, hærendum non eſt in fuco, quem præferunt, ſed proſpiciendum, quò deſinant. S. Ig. apud Nolar.

ERrant, qui non à fine incipiunt. Exitium citiùs, quàm exitum allatura ſunt negotia, quæ ſinè matura deliberatione ex impetu ſunt inchoata. Hæc quidem ubique, in ſalutis tamen negotio, ubi æternus error eſt, maximè neceſſaria.

Qui timet pericula, non peribit in illis. Præſtat etiam tuta timere, quàm de incertis præſumere. Audacia infelix eſt conſiliaria. Melior eſt dubius eventus cum maturo conſilio, quàm felix cum temeritate.

Prævisa minùs feriunt; eſto enim præter voluntatem, non tamen præter opinionem eveniunt. Si eximere te calamitatibus non potes, potes erroribus. Mala enervat cautela prævidendi.

Oculum ſceptro præfixum tutò ſequuntur populi: nos in manibus & pedibus oculos habere convenit, ut quid agamus, quave tendamus, videre liceat. Non ſatis oculatus eſt, qui videt, ubi ſiſtit, niſi aliò, quo tendendum ſit, examinet.

II. MAJI.

Duplici nos via inſtituit Deus, unâ per ſe, quæ quia occulta, ideo ignota, alterâ inſtrui per hominem ſinit. S. Ig. apud Bart. l. 1 f. 22.

UT ſpinis, ità difficultatibus plena eſt ad cœlum via; felix, qui hic peritum nactus eſt ducem, ſinè hoc facilis deſcenſus averni, pronum eſt præcipitium.

Ignota Deus voluit nobis conſilia ſua, ut ſolicitudinem acuat. Docere ipſe renuit, ut fidei præberet exercitium, imò ut augeret meritum, homini nos, non ſibi obedire voluit.

Loquitur ſæpe in corde Spiritus, ſed non omnes capiunt verbum iſtud. Delicatas re-

qui-

quirit aures, in sibilo auræ tenuis sua sensa revelat: vox tenuis à passionum tumultu facilè discutitur, ideo egemus interprete.

Cum simplicibus sermocinatio ejus. Qui ambulant in mirabilibus supra se, non sperent ejus alloquium. Revelat ea parvulis, quæ occulit arrogantibus.

III. MAJI.

Præstat beatitudinis incertum vivere, & Deo interim, ac proximorum saluti servire, quàm certum ejusdem gloriæ statim mori. S. Ignat apud Biderm. l. 2. c 3.

HActenus Dei fruitione melius nescivit ascesis, nunc hâc ipsâ sublimius didicit aliquid: Deo, & proximo servire. Amare quidem Deum, eóque frui, nobis dulcius, propter illum laborare, illi gratius est.

Qui sic amat periculum, procul fit à periculo: periculum enim non temere, sed Dei causa qui subit, majus à Deo auxilium, geminatamque gratiam refert, quâ protectus, quod metuat, non habet.

Hoc est sincerissimè Deum amare, qui amare solus renuit, nisi à pluribus ametur. Ut ignis sociatus ignibus urit intimiùs, & spectabilius lucet; sic amantium multitudo auget amorem, & meritum multiplicat.

Omne bonum communicativum est sui, maxime verò æternum; hoc sibi cum aliis commune facere, est sua in cœlo gaudia multi-

tiplicare. Quanta solatii æterni seges, plurimos conatu suo cœlo intulisse.

IV. MAJI.

In rebus humanis minùs accuratè versari, jure forsan ignoverit quispiam, at immortali Deo servire negligenter, id verò nullo pacto ferendum est. S. Ignat. apud Maff. l. 2. c. 3.

BOnum, nisi bene fiat, boni nomen amittit & pretium; Majestatis immensæ non tam cultorem, quàm irrisorem se ostendit, qui opera ei propria, vel ejus causa susceptа obiter facit. Principes sæculi quàm reverenter sibi serviri exigunt!

Maximus rerum etiam optimarum hostis & corruptor est, longus usus. Quod sæpe fit, abit in consuetudinem; hæc sociam trahit negligentiam. Præstat rem sanctam intermittere, quam non sanctè tractare.

Quantùm perdimus negligentia! quàm ingens ex hac lucrum cessans; imò quàm grande damnum emergens! qui mollis est & dissolutus, frater est opera sua dissipantis.

Seminamus multùm, & metimus parum, quia multa, sed oscitanter agimus. Gratius Deo est modicum bene, quam multum ignavè factum. Non verba Deus curat, sed adverbia.

V. MAJI.

Deus perſpicax trapezita, magìs ab operibus. quàm à verbis amorem æſtimat. S. Ignat. in contempl de amore Dei.

AMor ſinè opere, arbor ſoliis plena eſt, ſed ſinè fructu, jactantiam habet, non emolumentum. Opera loquuntur amorem, non verba; habent illa linguam ſuam, habent etiam, hac tacente, facundiam.

Una lingua, duæ manus nobis à natura obtigere: plus nempe agere, quàm loqui nos voluit. Mortua vox ſinè opere. Univerſa ſinè amore nihil valent. Amor ſedem non in ore, ſed in corde fixit.

Sæpe amori ficto & vero idem eſt color, paria verba, ità ut fucatum à ſincero ægrè diſcernas. Sic homo poteſt homini illudere, nullus Deo. Hic perſpicit intima, qui novit omnia.

Nucleus donorum animus eſt; illud ſolùm cœlo acceptum, quod ille, non quod manus dant; à minùs habente, ſed plùs amante majoris fit donum minus, quàm majus à minùs amante.

VI. MAJI.

Tria ſunt indubia Religioſæ domûs ritè inſtitutæ indicia: ſi clauſura, ſi munditia ſi lex ſilentii exactè obſervetur. S. Ig. apud Lancic. opuſc. 5. c. 4.

QUò promiſcuè omnibus patet acceſſus, turbas illìc cieri, ſordes inferri ſanctæ quietis otia perturbari, eſt in propatulo. Urbs ſinè cuſtodia hoſtium eſt ſuorum ludibrium.

Munditia, virtus Angelica, odit inquinamentum, nec id ſolùm in anima, ſed & in iis, quæ ſub manus & ſub oculos cadunt. Exterior hæc interioris nota eſt, & animi ad ingenuitatem educati character

Lex ſilentii legum omnium eſt compendium, ubi ſeverior illius obſervantia, ſolidior illic virtus, major ædificatio Ubi minùs verborum, ibi plùs prudentiæ, tam ſanctæ, quàm profanæ.

VII. MAJI.

Contra id vitium capeſſenda ſunt arma, quo te præcipuè urgeri ſentis nec antè canendum receptui, quàm illud, Deo duce, debellaveris. S Ignat. apud Maff. l. 3. c. 1

UT longus, ità inanis labor eſt, folia carpere, vel minutatim noxiæ arboris ramos præcidere, etiam putata revireſcet, nisì ea penitus evellatur. Securis applicanda radici, unde malum omne progerminat.

Implacabile debet bellum intercedere te inter & vitium illud, quod tam diu calcaneo tuo inſidiabitur, quamdiu vita ſupererit. Non morietur hoſtis ille, nisì te mortuo Ut ille ſemper in armis, ità tu ſemper eſto in vigilia.

Con-

Contra multa simul vitia decertare, est omnibus indulgere. Nec Hercules contra duos. Unum designandum est, quod in singulare certamen deligas, alias nullum vinces.

Ut capite succiso membra omnia concidunt: sublato duce dissipatur exercitus; ità caussa morbi sublata facilè tollentur symptomata. Si princeps passio debilitata sit, innumeri defectus emanebunt.

VIII. MAJI.

Quisquis occultè improbus eos inter vitam degit, qui probitate delectantur, multò illic tempore durare non potest. S. Ignat. apud Bartol. l. 4 § 37.

VÆ sepulchris dealbatis, quæ candidum foris colorem mentiuntur, intus plena putredine. Hypocritam nemo diligit, non homo, quia societatem humanam tollit; non Deus, quia veritas est.

Minùs semper malitia palam nocuit. Dum ignis in publicum erumpit, concurritur undique, media, ut sopiatur, offeruntur, at, quamdiu latet, impunis nocet.

Qui fallere vult omnes, justo Dei judicio fit, ut ipse fallatur maximè. Fidem, quam non invenit, nemo prudens reddit. Astus astu luditur, & larva personato, nihil simile cogitanti, detrahitur.

Deus non fallitur, rimatur intima. Frustra sunt tenebræ, & latibula, oculus ille omni-

nifcius ubique penetrat. Cave, perfonam pone: alias, percutiet te Deus paries dealbate. Efto quod appares, aut appare, quod es.

IX. MAJI.

Quem iræ vexat intemperies, malè fe aliorum confuetudini fubtrahit: hæc enim vitia non fugiendo, fed refiftendo vincuntur. S. Ignat. in Exer.

DIffertur malum, non aufertur, quàm diu iræ jura non dictat ratio; fub hujus illa jugum mitti debet, fecus te fubjugabit. Quàm diu vel fcintilla glifcit, pronum eft incendium timere.

Modico opus eft pyrio pulvere, ut flamma nafcatur è fcintilla: fic occafio quævis iræ tuæ vires dabit. Licèt unam occafionem fugias, aderit alia, omni, fi carere velis, extra orbem eundum erit.

Nec in illa occafione, nec in illo, quem fugis, focio, fed in te malum latet: in pectore foves belluam, quocunque iveris, tecum ambulat. Non locum proinde, nec focium, fed te, & mores muta.

Quamdiu vivet hydra hæc domeftica, tutus non vives à vulnere, adimendæ funt ei vires, capiftrum ori inferendum, fic fecurus cum quovis converfaberis.

X. MAJI.

Mulierum, etiam earum, quæ fpirituales funt, vitanda familiaritas, quarum è confuetu-

di-

dine vel fumus sequitur, vel flamma. S. Ig. apud Bartol. l. 4

QUi calefieri renuit, ignem non accedat, hic enim etiam in nolentem diffundit calorem. Cur appetis ibi agere, & versari, ubi vel perire debes, vel vincere.

Ut cum hostibus, ità cum mulieribus conversandum. Illi cervicem, hæ cor petunt; apertis illi armis, hæ occultis pugnant. Major ab his, quàm illis metus, quia certius exitium.

Si fructus, qui sperari, & damna, quæ metui possunt, æqua lance pensentur, hæc illis longè præponderant. Cedros libani dejecit hæc pestis, de quorum casu tam parùm timendum erat, quàm de casu Antonii.

Quantos leones domuit una infirmitas delicata! affectus, qui spiritualis est, facilè degenerat in sensualem; nihil citiùs putrescit, quàm caro, & sanguis. Hìc sibi, qui fidit, consistit in lubrico.

XI MAJI.

Angelos in juvandis proximis oportet imitari, qui in procuranda hominum salute nullum prætermittunt genus industriæ, ex successu autem, quiscunque sit, nihil beatæ suæ, æternæque pacis amittunt. S. Ignat. apud Ribaden. l 5 cap 11.

SI nunc irritus videtur cecidisse conatus, fortè dabit fructum in tempore. De nulli-

lius etiam pessimi salute desperandum, quàm diu vivit, & spirat, viator manet. Quod unus, vel alter non potuit conatus, tertius efficiet. Curam Deus præcepit, non curationem proximi. Seminare nostrum est, Deus est, qui dat incrementum.

Si infra desiderium cadat eventus, cadendum non est animo; præmium non deerit, quod Deus voluntati, non operi, conatui, non successui, præparavit.

Si fructus longo labore partus, & in spem egregiam largo sudore educatus repentino fortè turbine convulsus momentò pereat, te non perdas. Adora fines Dei, tibi ignotos, tuis tamen meliores.

Si centesimus operæ fructus respondeat, & hìc partem mercedis accipis, solatium laboris; hoc ùt laborem, ità & meritum imminuit.

XII. MAJI.

Malo Dei servos virtute præstare, quàm numero, & re magis ipsa, quàm nomine cultuque distingui. S. Ignat. in Hist. Soc. l. 5.

MAgni exercitus magnis cladibus sunt obnoxii. Virtus non in censu, sed in fortitudine, hæc non in numero, sed animo consistit. Ut sol unus mille stellis amplius lucet, ità fortis unus præ mille fungis robur alit.

Ipsa copia res vilescunt, & facilè satietatem, imò contemptum parit, quod obvium, &

& ſemper eſt ad manum. Raritas pretium facit.

Multitudo ſibimet gravis, prona eſt ad confuſionem; facilè unus officit alteri, & qui auxilio eſſe debebat, fit impedimento.

Non ſemper meliùs fit, quod à pluribus; quod in commune curatur, in communi negligitur. Plures Medici pejus curant. Eunt in diverſa, ſæpe contraria conſilia; perplexum citiùs faciunt, quàm ſanum. Tu talis eſſe conare, ut ſis unus pro mille.

XIII. MAJI.

Eamus alacriter, ſecuri, crucem quæcunque ferenda ſit, ſinè Chriſto minimè futuram, ejusque præſidium adfore ſemper nobis hoſtium omnium conjuratione patentius. S. Ignat. apud Bart. l. 2.

RUdis & indoctus patiendi patitur, qui didicit pati, ſinè vulnere, imò ſinè ſenſu vivit; quibus commovetur ille, lætatur iſte, ſub quo onere alter gemit, exultat iſte. Tantùm intereſt inter volentem & nolentem pati.

Præparandus ad dura animus. Sæpius in die quid dolere, quid ſuſtinere poſſis, occurrat. Præviſa minùs, volita nihil, ferient. In manu noſtra eſt, parum, aut nihil pati.

Sua crux habet ſolatia, his uti ſi ſciamus, nulla nos adverſitas faciet infelices. Poſt-

quam

quàm Christus cum gaudio sustinuit crucem, omnem huic sustulit amaritudinem

Filius Dei non fuit sinè cruce. Crux non erit sinè Christo, si hanc velut ex ejus manu dono submissam accipias, si ejus imitatione feras. Quisque suæ vel crucis, vel fortunæ faber.

XIV. MAJI.

Vestis tua, ut quadret, sit honesta, sit ad usum loci, in quo vivis, accommodata, sit status tui professioni congrua. S. Ignat. vitæ l. 3. f. 211.

QUi ex veste quærit æstimationem, alio se carere pretio, satis docet. Tu vestem, non te vestis ornet. Parùm interest glabra, an scabra sit concha, quæ tegit margaritam; huic pretium illa non detrahet.

Quam miser, qui à manu sartoris, aut argentarii arte mercatur famam? quid illa vestis pretiosa, quam appetis? quid sericum, & purpura? sunt vermium excrementa. Nobilis scilicet gloriandi materia.

Vestis perpetuus est ignominiæ character, Adamo in pœnam peccati data, per quem cum traduce peccato ad filios vestis necessitas descendit, confusionis potiùs, quàm gloriæ argumentum.

Ut tegat, ut à frigore, ac reliquis cœli injuriis corpus tueatur, non ut ornet, ut superbiæ serviat, vestis data est, cur hanc detorques ad vanitatem?

XV. MAJI.

Si pulsu pravorum affectuum insolenti animum ad scelus cacodæmon provitet, remediis quoque insolitis spontaneæ afflictionis, præter consuetas, occurrendum S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 218.

UT clavus clavo, sic insoliti morbi non solitis pellendi sunt medicinis; ubi discrimen certius, potentiora illic apponenda sunt subsidia. Contraria contrariis eliduntur.

Nec in numero, nec in viribus tentationum succumbendum. Semper cœlum orco, gratia dæmone potentior est. Nec sinet te Deus tentari super id, quod potes.

Pejor est bello, timor ipse belli; nihil periculosum magis, quam hostem formidare. Si times jam meliore tui parte victus es. Animositate nostra exarmantur hostes; dum nos assurgimus, tum illi cadunt animo.

Si multi, si frequentes te hostes impetant, crede tibi suggeri materiam victoriæ. Coronare te vult Deus, quod ille non posset, nisi hostes tu sentires.

XVI. MAJI.

Caveant, qui regunt, nè suos asperitate à se faciant alienos: vel suspicio severitatis nocet. S. Ig. apud Bart. l. 3. f. 265.

QUi duris asperantur, illi mollioribus cedunt remediis. Adamas immobilis perstat sub ictibus, ad tepidi sanguinis contactum du-

duritiem oblitus, in omnes, quas volueris, partes secedit.

Nobilior indoles tam parùm asperis tractari, quàm parum leo catenis vinciri se sinit, rumpet has, qui tenui filo duci se sinet.

Homines tractamus, non belluas, quando hæ humanitate regi volunt, quantò magìs illi abituri in feras, nisì pro naturæ ratione gubernentur.

Non longus morum præses metus est; nec diu, nec feliciter; illos moderatur. Ut ignis violentè compressus ruinas agit, qui mollius habitus in fumum sinè damno abivisset. Qui timetur, timeat sibi, ac disciplinæ.

XVII. MAJI.

Religionem ingressurus sciat: non fore sibi perpetuam, & quietam illic sedem, nisi pede conjunctim utroque, voluntate nimirum, & judicio limen transiliat. S. Ignat. ibid. l. 3. f. 270.

A Cephalum esse oportet Religiosum. Christus Religiosorum Alpha, in capite libri de se scribi voluit, ut faceret voluntatem Patris: hoc nempe caput & summa vitæ arctioris est: caput posse subjicere.

Nec gravis esse potest, hæc parendi promptitudo, nisì renuenti. In cujusque manu situm est, ut jugum sibi reddat suave & onus leve. Si velit, quod superior, facilia fient omnia.

Nullum intolerabilius inobedientis jugo quod

quod vult, non poteſt; debet, quod non vult Perpetuum martyrium, idque ſinè merito, bis patitur, & à ſe, & à præſide.

Ceræ inſtar mollis, facilique manu tractabilis ſemper lætus, formas in omnes fingi ſe ſinit, digiti nutum ſequitur, nec lacertum expectat.

XVIII. MAJI.

Fovendo infirmo quidquid peculii adeſt, impendadatur; nos qui rectè valemus, ſi alia non ſuppetant, duro pane facilè vivemus.
S. Ignat. apud Bart. l. 3. f. 274.

LIberalitas ſuis ſemper digna encomiis, re ipſa major fit, ſi in ægros diffundatur; hæc debitorem facit Deum, nec eſt, quòd timeat paupertatis anguſtias, qui in ægros liberalis extitit.

Magna pars mali tollitur, ſi liberalem æger affectum experiatur; nec leviter mitigatur dolor, ſi eum cum compatiente diviſum advertat.

Geminum malum eſt, ſi corporis infirmitas animi ſecum trahat ægritudinem: quam turpis creat parſimonia. Sic enim afflicto additur afflictio.

Si, quod pronum eſt, erroris aliquid æger committat, non ægro, ſed ægritudini adſcribendum: corporis namque indiſpoſitio, facile tranſit ad animum, & phyſicum nimis quàm ſæpe agit in morale.

XIX.

XIX. MAJI

Tanta in Deum niti oportet fiducia, ut mare ipsum, si navis deesset, nuda se in tabula superaturum credat. S. Ignat. ap. Maff.

TAnta est Dei potentia, immensa liberalitas, ut humana spe, quantacunque sit, minùs exhauriri, quàm mare tenui cochleari possit.

Minùs accipimus, quia minùs speramus, accepturi multa, imò plurima, si tantundem sperare didicissemus Non Deus, sed pusillæ spes nostræ, nos pauperes faciunt.

Tentandus quidem non est Deus, nec expectanda miracula, ubi nulla urget necessitas, sed ubi divinæ voluntatis arcana nobis patent, quod à nobis, est agendum strenue: reliqua ità firma spe committenda Deo, quasi media omnia præsentia videremus.

In causa Dei necessaria nunquam deerunt subsidia; vel, si desint hæc, aderunt prodigia; prodigiis omnibus majus, & hactenus inauditum foret, spem ope divina destitui.

XX MAJI.

Cum superior aliquid tibi præcipit, non vetat te prudentia uti. S. Ignat. vitæ l 3 f 281.

NOn adeo stupida virtus est, ut in iis ratiocinationem excludat, quæ cùm non definiverit obedientia, exequentis industriæ, circumspectionique permisisse censeri debet.

Ut jussa promptè, ut sine causarum indagi-

gine cæce impleas, urget obedientia; ſed ut in circumſtantiis ab ea nec imperatis, nec prævifis tibi noxius, proximo gravis ſis, illa non jubet, ſed tua indiſcretio.

Imprudentia grande malum! ubique cum bruchis impingit. Ejus emendatio vel omnino ſinè ſpe, vel carò nimis, id eſt, multis emenda erroribus.

Diſcretio ubique, in via virtutis tamen maximè neceſſaria, quantò res intenta pretioſior, tantò damna ſequi poſſunt graviora. Quod corpus absque oculo, hoc opus eſt absque prudentia.

XXI. MAJI.

Miraculum ſanè fuerit maximum, ſi deſit Deus ſua ope iis, qui ſua ejus amore reliquerunt. S. Ignat apud Bart. l. 4. f 345.

QUi electione, non turpi neceſſitate, pauper eſt, non egebit. Fertilis ager Dei manus eſt, quidquid in eam reponis, fructum reddet centuplum.

Plus dat voluntaria paupertas, quàm fortunæ prodigalitas dare, imò quàm avaritia noſtra deſiderare poſſit; dat enim: nihil appetere; quo habito, plus poſſides, quàm haberi poſſit.

Aliud eſt beatum, aliud divitem eſſe; felix eſt, qui nihil cupit: qui multa habet dives eſt, & fortunatus. Majus autem quid felicitas eſt, quàm fortuna. Deus felix eſt, non

tamen fortunatus, ſed felix non tam ideo, quòd habeat omnia, quàm quòd nihil cupiat. Vide quàm Divina res paupertas ſit?

Quidquid natura deberet, aut fortuna dare poſſet, utrumque ſuperat paupertas; utraque ditior: plus quippe illis, quàm huic deeſt.

XXII. MAJI.

In eum dives gradum enitatur, ut poſſeſſor ſit eorum, quæ poſſidet, nec ab iis poſſideri ſe ſinat. S. Ignat. apud Nol. c ult.

IRritis votis fatigantur mortales! conſequi opum dominium non valent: ab ipſis poſſidentur rebus; hæ dominantur, voce vulgi, dominis, ità ſubſunt, qui præeſſe debuiſſent.

Quisquis amat, ſervit; quantò plùs amantur opes, tantò gravior eorum ſervitus. Ità qui heri futuri erant, mancipia fiunt. Parùm intereſt, ferreis, an aureis catenis vinciaris, ſi libertas amiſſa eſt.

Illa in opibus pejor ſervitus, dum coacervamus bona fortunæ, obnoxii fimus malis gratiæ; temporalia quærimus, id eſt, gradus ipſi ſtruimus, per quos in animæ damna, utinam! non æterna, præcipitemur.

Si opes propter Deum relinquere durum eſſe non debet, ſecùs divitiis, ùt affine cum vitiis nomen, ità par ab utrisque timendum foret exitium.

XXIII. MAJI.

Precandi studio deditis par periculum faciunt successus, & ariditas: illo proclive est, ut animus intumescat; hac facilè ad tædium provocatur. S. Ig apud Bart. l. 4. f. 379.

NUlla re magis, quàm oratione egemus; hæc vitæ melioris anima est; nec ulla tamen in re sæpius bonis mentibus dæmon illudit. Sic optima maximis periculis sunt obnoxia.

Quæ sublimia, quæ præter ordinem rara sunt, non pete; plus habent periculi, quàm emolumenti. Quidquid recedit à vulgo, accedit ad fastum. Medio tutissimus.

Quanti hostes orationis? distractio minuit, exsiccat ariditas, curæ morantur, impedit dæmon, & quod mirandum magis, ipse successus corrumpit, & gustus enervat.

Tunc oratio Deo grata, tibi utilis erit, si humilis, si à communi modo non degener, alienum potiùs ductum, quàm tuum sequatur appetitum. Non semper prodest, quod sapit.

XXIV. MAJI.

Non sumus domini corporis, sed Deus; ideo ejus afflictiones unâ singulis mensura dividi non possunt. S. Ignat. ap Bart. l. 4. f. 381.

UT domini non sumus corporis, ità servi esse non debemus, nec ejus paren-

dum cupiditatibus, nec neceſſitatibus aliquid ſubtrahendum.

Nobilis-jumenti curam nobis impoſitam credamus; foveri debet, non ultra modum, nè recalcitret; nec infra, nè oneribus impar ſuccumbat; ſentiat calcaria, nè otio torpeſcat, ſed & freno revocetur à præcipiti curſu ad quietem.

Facilius eſt flagris verberare corpus, quàm ferocem flectere voluntatem; cingi hiſpido cultu tam durum non eſt, quàm ſi cingat te alius, & ducat, quo tu non vis. Multa ſunt, quæ corporis macerationi præſtant.

Omnis, & hæc potiſſimùm virtus conſiſtit in medio, ut nec omittatur neceſſaria, nec cum valetudinis periculo accumuletur nimia corporis caſtigatio. Fortè plures in defectu, quàm ejus exceſſu deficiunt.

XXV. MAJI.

Uſitatum eſt dæmoni, foris, quàm domi res potiùs gerere: contra Deus interiùs magis, quàm exteriùs hominem elaborat, & excolit, S. Ig. ibid. f. 383.

SIncera virtus Deo innoteſcere geſtit, non homini; latebras potiùs quærit quàm publicum; Dei, qui videt in abſcondito, non hominum oculos requirit, teſte contenta conſcientia

Qui vult decipi, ſtatuat ab externis judicium. Heu quoties ludimus, & ludimur! hypo-

pocrisi ludimus alios; externa pietatis specie contenti, quòd vivamus, ludimur ipsi.

Cortice delectamur, medullam negligimus O! præposteras hominum curas! quæ in exterioris culturam impenduntur omnes, vix ulla extenditur ad interiora. Nemo amentiùs delinquit, quàm qui se neglecto, curat opinionem sui.

Omne hominis pretium anima, omnis hujus decor virtus est, hanc qui non excolit, turpis est, licèt Adonidem forma superet; quæ latent pretiosiora sunt iis, quæ patent.

XXVI. MAJI.

Impugnaturus hominem dæmon primùm circumspicit, qua parte debilior, quave neglectior sit: eò machinas admovet, illic impressionem facit. S. Ignat. apud Bart. l. 4. f. 328.

MAximum ad vitam bonam compendium est sui notitia Sæpe hostem persequimur, qui parùm nocet; interea capitalis, quia latet ignotus, in mala nostra tutò grassatur.

Andabatarum more cæcus pugnat, qui, quem ferire hostem debeat, non intelligit, ictum vibrat incertum certo sui periculo, nullo fructu

Imbellis in nos dæmon esset, nisi fœdus cum cognatis vitiis iniret; his nos suppetiis expugnat. Huc igitur conatus, huc arma:

ſi vitia noſtra ſubigantur, non eſt, quod orcum metuamus.

Si nos in animæ noſtræ lucra ità vigiles eſſemus, ùt hoſtis eſt in detrimenta, quàm citò, quamque facilè ſancti eſſemus. Primus huc gradus eſt, paſſionum ſuarum principem & nôſſe, & perſequi.

XXVII. MAJI.

Quæ retro ſunt, quæſo, in gratiam Jeſu Chriobliviſcimini, & quaſi nunc primo tam longum iter ſuſciperetis virtutis viam indefeſſo progreſſu alacriter metimini. S. Ig. ep. ad Hiſp.

UT friget focus, quem non quotidianus ignis accendit, ſic pronum eſt ad naturam redire vitia, niſi quotidiana iis domandis inſudet diligentia. Sol quotidie curſum inchoat, virtutis quoque ſemita novo in dies paſſu eſt auſpicanda.

Cur negemus animæ, quod tam ſolerti cura præſtamus corpori? hujus imbecillitatem novo quotidie alimento confortamus; ſuum etiam illi debetur nutrimentum Niſi oleum affundas, lumen & flamma deficient.

Quidquid ſpiritualis theſauri longior cura cumulavit, facilè omnem dies unus diſſipabit; niſi dies omnis foveat induſtriam. Quid prodeſſet viciſſe toties, ſi ſemel ſuccumbas.

Non bene finiet, qui non quotidie incipit.

Quo-

Quotidie poteſt malè agi, vel ideo egregia animi ferventis decreta quotidie promulganda ſunt cordi, eique inclamandum: vive hodie!

XXVIII. MAJI.

Certum eſt pigros, quòd ſe ipſos non vincant, nec ad animi pacem, nec ad perfectam unquam virtutis poſſeſſionem venire, cùm tamen diligentes utrumque paucis diebus facilè conſequantur. S. Ig. ep. ad Hiſp.

QUidquid bellorum, & moleſtiarum patimur, intra nos eſt. Fruſtra diſſidiorum cauſas, & perturbatæ pacis fontes alibi quærimus, aut querimur; domi eſt ſcaturigo.

Quisque ſuæ fortunæ, quia quisque ſuæ pacis faber eſt; externa bella domeſticæ paci nihil officient, niſi tu ea velis admittere, nunquam usque ad animam penetrabunt, minùs cor ferient.

Mira res! verbum, quod te vulnerat acutiſſimè, nullum alteri ſenſum movet. Idem, qui te ſternit caſus, alium nihil commovet; nempe quidquid recipitur, per modum recipientis recipitur. Cur affligeris?

Tua, non aliorum culpa hæc acciderunt, quæcunque animi tui pacem everterunt. De manibus tuis ſortes tuæ.

XXIX. MAJI.

Si in bello generoſius miles pugnat, ut futilem gloriam & exuvias colligat, quàm vos, ut de

de vobis victoria ſtrenuè parta æternam gloriam in cœleſti regno conſecuti triumphetis, Chriſti militum nec nomen, nec animos impletis. S. Ig. ibid.

NOn eſt monſtrum turpius, quàm nomen habere militis, & animos fœminæ; galeatus nempe lepus riſum meretur, non gloriam, colo dignior, quàm arena.

Quò generoſior Dux eſt, tantò minùs tolerabile ignavum ſub ejus labaro militem agere. Cui tu militas? vide: niſi generoſitatem induis, aut nomen, aut mores muta.

Si militia eſt vita hominis,cur ignavus ſtertis? cur ad difficultatem, & vel ad ſuſpicionem vulneris impalleſcis? non eſt hoc pugnare, ſed otio & inertia diffluere.

Turpe eſt gaudere velle ſtipendiis, & nolle vigilias obire: turpius æterna ſperare, & modici temporis labori ſe ſubducere.

XXX MAJI

Illos in cælo pretioſiſſima coronâ manet, qui opera ſua omni, qua poſſunt, agunt diligentia, nec enim ſufficit opera per ſe bona facere, ſed bene facere S. Ignat. apud Nolarc.

ALiud eſt bona facere, aliud bonum effici: nec enim quia bona feceris, continuò factus es bonus, niſi bene eadem feceris. Bona, & non bene facere, idem eſt ac characteres, quos formas, litura obliterare.

Opus commendat artificem. Vel linea

plùs

plùs valet Apellis, quàm mille imagines alterius, qui tabulæ colores illinere contentus, quos, non quomodo pingat, observat. Tu pingis æternitati.

Ponderantur in schola virtutis actus, non numerantur Forma dat esse rei, non materia Non tam quid muneris, quàm quomodo agas, te commendet.

Bene facere, est rem ad legum amussim facere; suo rem quamque tempore & modo facere; à neutro vel latum unguem discedere. Sic qui agit, multùm facit, esto non multa.

XXXI MAJI.

Præter omnia velim unumquemque vestrum cum zelo gloriæ Dei, proximorumque salutis, Jesu Christi Salvatoris nostri puro, & sincero amore lucere. S. Ig. Epist. de perf.

MInus te est, quidquid amas; infra tuam descendis dignitatem, quoties aliquid præter Deum amas; omne enim illud terra est, aut sub terra natum, quibus te præposuit natura turpiter infra illa tua te abjicit concupiscentia.

Licèt omne aurum, quod ars hactenus, aut natura produxit, amore mercari posses, tanti emendum non esset; plùs amor valet, quàm omnes thesauri.

Si creatis amorem tribuas, te perdis; quia das non recuperaturus, das non reddituris; qui horum semel amore illaqueatus hæret,

egenus est maximè, quis enim egentior, quàm sui?

Sinè corde sunt ista, quæ amas, non redamant. Ibi tuus figatur amor, unde reciprocum sperare possis, eumque sincerum unà, & sempiternum; quem extra Deum non invenies.

I. JUNII.

Ad quem finem vocati estis, ad eum infractis animis enitimini, cùm tot ejus causa vobis à Deo auxilia, & instrumenta suppetant. S. Ignat. apud Bart. l. 4. 328.

INnumeras habet gratias vocatio pedissequas, seriem illarum huic Deus alligavit. Ut annulum annulus in catena, sic gratiam gratia in vocatione excipit. Dum tamen augentur dona, rationes etiam augentur donorum.

Multis obæratus multum debet. Cave, nè multitudine obruaris, & ipsa Dei liberalitas te miserum efficiat; quantò ampliùs accepisti, tantò arctius habes vinculum, es in ære alieno Vide quî solvas.

Sublimis est finis tibi à Deo constitutus, nec minora tamen ei assequendo præsidia; ità hæc ad illum dirigenda, ut magna sinè magno conatu obtineri non posse memineris.

Nec pericula hìc nec difficultates metue; & has, & illa gratia vocationis imminuet, tibi-

bique vires addet, ut ubi naufragium pateretur alius, te vocatio servet incolumem.

II. JUNII.

Quanta illorum paucitas, qui sanguinis Jesu pretio ad salutem utantur? S. Ignat ibid.

CAdit asinus, est, qui sublevet, & si cadat anima, quis ei levandæ manum admovet? sic pretium sanguinis Christi, sic infiniti valoris merces contemnitur!

Nummus perditus quanta cura quæritur, & si gratia Dei pereat, quàm rarus ulla sollicitudine tangitur, cujus tamen minimus etiam gradus omnes totius orbis thesauros pretio longissimè antecedit.

Christi sanguis in totius orbis pretium datus est, & tamen (O! quàm vera, tam lacrymabilis cogitatio!) pauci sunt, quibus prodest ad salutem. Multi vocati! pauci electi!

Christi plùs, quàm Abel justi, sanguis clamat de terra vindictam. Sic, qui fusus est in salutem, convertitur in ruinam, & redemptionis pretium, fit perditionis argumentum.

III. JUNII.

Nec duntaxat invicem vos perpetuò diligere, & amare debetis, sed amorem illum in omnes communicare. S. Ig ibid. f. 331.

SI vera charitas est, vel sol sit in universo, vel punctum in circulo: ex hoc rectæ ad universa circuli puncta ducuntur lineæ; ille lucere, & prodesse pari luce conatur omnibus.

Omnibus debitores ſumus, ut omnibus omnia ſiamus. Nec id quidem ad ſpeciem ſolùm, hoc enim non amare eſt, ſed adulari, non prodeſſe, ſed decipere velle; indignum humana ſocietate vitium!

Magneticum hoc amoris arcanum eſt, ut qui amat omnes, pariter ab omnibus redametur Echo nempe charitas eſt, reddit, quem accipit affectum. Hæc ſola juſta eſt humanos favores aucupandi via.

Imitatores ejus ſimus, qui ut charitatem nos doceret, pro uno non magìs, quàm pro omnibus mortuus. Partiales affectus ſunt odiorum ſemina.

IV. JUNII.

Pauciſſimi ſunt, qui intelligant, quid illis Deus faceret, ſi totos ſe ei permitterent. S. Ig. ibid. §. 36.

INcertæ ſunt providentiæ noſtræ, & myopes oculi, pauca cernunt, pauciora diſcernunt; alius proinde oculus nos regere, alia de nobis providentia diſponere debet, ea nempe, quam nihil latet.

Periculoſæ plenum opus eſt aleæ, Divinæ ſe diſpoſitioni ſubducere. Fugit Jonas, & naufragium ſubit. Nemo periret, niſi Dei ductum aſpernaretur.

Si cæcus cæcum ducat, ambo in foveam cadunt, ubi cæca voluntas ab excæcatis paſſione affectibus raptatur, quid reſtat, niſi præcipitium?

Ille alio felicior, qui Dei voluntatem certioribus novit indiciis, hanc dum ſequitur, via regia graditur ad felicitatem; errare neſcius, dum ab eo regitur, qui eſt via, veritas, & vita.

V. JUNII.

Qui inviti, ac diſſentientes, actu tamen juſſa præſidum exequuntur, inter viliſſima mancipia ſunt numerandi. S. Ignat. ap. Maff. l. 3. c. 7.

HOneſta, & generoſa indoles calcaribus non eget; facillimo ductu ad virtutem omnem impellitur; dura contra, & illiberalis, etiam mille verbis, aut verberibus vix compelli ſe ſinit.

Tarditas, & mora multùm gratiæ demit uti beneficiis, ita & obedientiæ. Si enim hilarem datorem diligit Deus, moroſum utique aſpernabitur. Age, quod agendum eſt, ſed age promptè.

Quæ coacta ſunt, nec accepta, nec durabilia eſſe poſſunt. Dura non expectat, humano nutu contentus, qui infra homines abjectus non eſt.

Quantum onus imponit ſuperiori moroſus obediens! faciliùs ipſe opus peraget, quam imponat; ſi videt lapidem ſe citiùs, quam ſubditum ad juſſa moturum.

VI. JUNII.

Sicut viribus corporis, & animi abusi sumus, ut contra Dei legem faceremus; ità recuperata per pœnitentiam gratia, iisdem viribus ad vitæ emendationem utamur. S. Ig. ap. Orland. p. 1. l. 5 n. 7.

PAr pari reddere, lex est justitiæ; qui minùs, quàm debeat, dedit, legem non implevit. Heu me! in quanto debitores sumus, & quàm segnes in exolvendo.

Unius peccati malitiæ vita, imò æternitas non sufficit expiandæ, & ubi injuriæ compensatio? ubi pro remissa culpa gratitudo? ubi pro pœna satisfactio? non intres in judicium cum servo tuo Deus.

Dignissimum est, ut quæ fuerunt media ad iniquitatem, fiant ad sanitatem instrumenta, & membra, quæ vitiis serviverunt, virtutis exercitio addicantur.

Corpus magìs reum sit, an anima, frustra disceptas, par utrumque culpa complectitur, eadem manet pœna, nisi par utramque expiet pœnitentia.

VII. JUNII.

Ut omnes lucrifaciat sapiens hominum piscator, omnibus attemperare se debet, licèt minor conatui fructus respondeat. S. Ig. in vita l. 5. c. 11.

IN magnis etiam voluisse, laudem meretur, licèt infra intentionem sit successus. Ex co-

conatu, non ex eventu meritum nobis expectandum. Ille quippe solus in nostra, hic in unius Dei, est potestate.

Illa Dei erga nos liberalitas est, ut inopiæ nostræ conscius nihil à nobis exigat, præter bonam voluntatem, reliqua in se assumit. Unde, qui fecit, quod potuit, legem implevit.

Etiam in rebus opinione nostra optimis, si spes, & labores nostri cadant irriti, credere debemus, esse melius aliquid, quod licèt nobis incognitum sit, satis est esse illi in aperto, cui nihil absconditum.

Si tua intentio effectu careat, subtrahitur tibi non occasio meriti, sed vanitatis, hujus locò materia tibi offertur patientiæ, aperitur campus adorandi judicia Dei. Vide, quanta bona in bono non obtento! fac quod potes. Deus supplebit ea, quæ non potes.

VIII. JUNII.

Ubi secundo cursu fluunt omnia, suspicio sit, an non illic parùm felix sit Divini obsequii cursus! S. Ignat. ibid.

NImia maris tranquillitas navigantibus solet esse suspecta; diuturna quippe malacia graviorum prodroma est tempestatum. Non bene res agitur, ubi bene semper agi videtur.

Prosperitas nimia seducit ad vecordiam, tollit metum periculi, facit incautos, hostium exponit insidiis, sui creat fiduciam, & quid

quid hac felicitate infelicius? *latet anguis in herba.*

Navicula Petri luctatur cum fluctibus. Inter adversitates crescit Ecclesia; sanguis Martyrum semen esse debuit Christianorum: ità bona non fiunt, nisi renitentibus malis.

Ut sinè vulnere non gemmant vites, sinè vomere non speratur messis, nec ignis in flammam assurgit, nisi flabris, & ventis concussa, sic languet sinè adversario virtus, nec est meritum, ubi deest difficultas.

IX. JUNII.

Mos spontaneæ mortificationis palam extra ordinem susceptæ utiliter prohibetur: tum ut meminerint præstare victimis obedientiam, tum nè se inaniter efferant. S. Ig. in Hist. Soc. p. 1. l. 11. n. 6.

SI triumphus concedatur in minoribus, deest stimulus ad majora. Inter ea, quæ vincenda veniunt, principatum tenet voluntas. Capite mali sublato, reliqua faciliùs vincentur.

Mortificationes, quæ plus habent strepitus, minus ponderis, speciem habent æstimationis, sed sub iis intacta manent vitia, gaudentque se præteritis in leviora conatus absumi. Radix malorum est castiganda.

Quæ præter ordinem assumuntur, suspecta sunto; maximè si leviori manu peragantur, quæ communia debent esse singulis; tum

enim

enim certum habe, sub extraordinariorum pallio vel hypocrisim, vel vitium aliud latitare.

Nulla tutior ad virtutem via, quàm ordinaria Hanc trivere tot Antecessores, monstrat Regula, dictavit Spiritus Sanctus; ab hac, qui recedit, accedit ad errores.

X. JUNII.

Iisdem contra dæmonem utendum est armis ad salutem, quibus ille abutitur ad nostram perniciem. S. Ig. in Hist. Soc. l. 3 n. 48.

TAlio reddendus est orco, ut confusum redire pudeat ad certamen; dolos, quos in nostri ruinam fabricat, ipse sentiat. Si arrogantia tentet, submissione occurrendum. Si mille illi sint nocendi artes, totidem nobis resistendi nova sunt præsidia, nihil est, quod metuamus, iis ipsis, quæ contra nos acuit, telis vinci potest, modò iis uti sciamus.

Inclinationes nostras habet ille in sua consilia, & nostra damna fœderatas, his agit adjutricibus, quidquid in nos proficit Si verò eas nos sub jugum rationis missas virtuti servire cogamus, heu! quantùm ingemit dæmon, & exarmatur.

Adeò nempe imbellis est dæmon, ut, nisi nos arma illi ministremus, nihil adversum nos moliri possit. Vitia nostra servient nobis ad triumphos, si ea victoriæ nostræ materiam statuamus.

XI.

XI. JUNII.

Quos naturæ bonitas ad amplam fortunam in sæculo erat provectura, hi quoque in Dei gloria strenuè proferenda successus habent uberiores. S. Ig. ap. Bart l. 1. c. 1.

DEtestanda parentum avaritia, qui filios Religioni, divinoque cultui destinant, quos vel deformes, vel stupidos suis natura donis destituit. Hoc nempe est cum Caino deteriora Deo offerre in holocaustum.

Optima debentur Optimo. Non gratiam, sed indignationem relaturus, quisquis mancum, aut cœcum immolaverit holocaustum. Maximus divinæ Majestatis contemptus est, vilibus coli.

Liberalis Deus est, sed in liberales. Nihil familiæ splendori decedet, licèt natorum optimus Numini consecretur. Sic perdere lucrum est, nec enim deerunt Deo media, nec bonitas, ut acceptum cum fœnore reddat.

Sacrilegi proventuum Ecclesiasticorum depeculatores sunt, qui ministrari, non ministrare, saginari de altari optant, non sanctificari; lanam, non oves, se, non Deum quærunt. Et quod his præmium? imò quæ tales pœna excipiet?

XII. JUNII.

Tempestas absque nostra culpa in nos sæviens, est quædam futuri, & secuturi brevi proventus significatio. S. Ig. in Hist. Soc p 1. l. 11. n 60.

XIII.

DUm gravissima sævit tempestas, ibi proxima imminet serenitas, ubi supremas in nos vires exeruerit invidia, ibi fessa conquiescet. In spe sit fortitudo tua.

Omne momentum nostræ felicitatis patientia est, magnum domesticæ pacis Sacramentum, asylum securitatis, præco & caduceus felicitatis Feramus patienter, quæ mutare non possumus.

Quemadmodum nihil frequentius, quàm pati, nihil pariter magìs necessarium patientia. Hæc commune malorum omnium medicamentum, qua velut dictamno cervi, expellimus aciem, ferrumque malorum.

Nec minimam artem puta patientiæ. Compendio quodam se à dolore & suppliciis tam vitæ, quàm hostium liberat, qui pati novit. Invulnerabilis animus sola fit patientia. Meliora spera.

XIII. JUNII.

Persecutio flabellum est, quo virtus nostra excitetur; si illa, quod absit, deficiat, marcescet indè, nec ritè munere suo perfungetur.
S Ig. ap. Corn. à lap in Prophet maj. c. 13.

PErsecutio, quantò insistit gravior, tantò nos in virtute solidiores facit, non secùs, ac validiores venti urgent arborem, ut profundiores in terram radices mittat. Illa nempe sollicitos nos facit, nè in nobis inveniatur aliquid, quod jure persecutionem mereatur.

Con-

Continuus hominum favor, & communis applausus facilè animum inflat, & immemorem facit officii. Bonum mihi Domine! quia humiliasti me.

Dum nos odit mundus, maximè benefacit, dat enim occasionem meriti, virtutis exercitium: causam offert, nè ametur, ut despiciatur.

Si nulla nobis in hominibus spes, cogimur omnem in Deum transferre: illis dum nos displicere advertimus, monemur, ut Dei favores conemur promereri.

XIV. JUNII.

Domine, ecquid ego volo? aut quid velle possum extra te? S. Ig. ap. Ribad. l 5. c. 1.

COr hominis parvulum est, magna tamen desiderare potest. Votis ejus mundus totus non sufficit; capacem quippe Dei animum, quidquid Deo minus est, non explebit.

Fluxa omnia, & instabilia sunt, nisì cor immobili affixeris, continuò fluctuabis Anchoram fige in Deo Fige per fidem, fige per spem, fige per charitatem. Funiculus iste triplex nunquam rumpetur.

Illa sola beata est voluntas, quæ habet quidquid vult; quod in manu cordis nostri est, nemo potest eripere, alia omnia fortunæ subjecta sunt. Deum si amas, nemo tibi thesaurum eripere potest

Si quærenti regnum Dei, reliqua omnia ad-

adjicientur, quid deesse poterit Deum quærenti? cum hoc, nihil habendo, satiari poteris, sinè hoc omnia habendo, adhuc egebis.

XV. JUNII.

Qui voluntate solùm obediunt, repugnante ratione, uno tantùm pede in Religione versantur. S. Ignat. apud Maff.

PEriculosa statio, uni tantùm ibi pedi insistere, unde facilis ad ruinam impulsus. In edito stas, toto mundo superior, unus flatus sufficit, ut deserta statione infelix stylita concidas.

Ubi domestica vigent dissidia, diu non stabit respublica: ità dum voluntas discedit à judicio, nec constantia expectari potest operis, nec successus. Ratio, & voluntas sorores sunt, mutui auxilii ità indigæ, ut neutra sinè altera ad virtutem eluctari possit.

Dum ratio, & voluntas mutuum bellum fovent, una subruit alteram à profectu, dum tonatur una, revocat altera; ità fit, ut nec una, nec altera obedientiæ præmium obtineat.

Quod Deo in nobis placere potest, judicii est promptitudo, sinè qua mortua est obedientia, & licèt moveri ad imperata videatur, cadaver est, anima caret, à qua vitam, & vigorem capere debuisset.

XVI. JUNII.

Cum intimo, maximoque dolore videte, in quanta ubique gentium ignoratione Deus versetur, S. Ig. ap Bart, l. 4.

Heu

HEu quanta in Dei agnitione caligo! noctuæ vivimus, æternæ lucis ignaræ! tenebras nobis non tam mysterii sublimitas, quàm negligentiæ nostræ veternum affundit.

Quot non anni rerum creatarum cognitioni tribuuntur, atteruntur vires, ætas impenditur, ut sciamus nocitura, & in discenda sanctorum scientia, in consequenda Dei cognitione nec tempus est, nec labor.

O vana hominum studia! ut opes, ut aliquis honoris gradus, ut hominum notitia obtineatur, quæ curæ? quanti conatus? & quis est, qui recogitet corde, quid Deo debeat?

Sedent in tenebris, & in umbra mortis tot hominum millia, in tenebras æternas ruitura, nisì tu iis facem accendas, qua duce ad cognitionem Dei, ad veræ fidei lumen adducantur. Quid moraris?

XVII. JUNII.

Omni contentione laborandùm, ut id, quod sequimur, assequamur, & perfectionis viam ingressi, perveniamus ad id, quod perfectissimum est. S. Ig. ap Lancic.

MUlti, cùm bene cœperint, malè consummarunt, dedecore digniores, quàm elogio: quòd vel majora viribus cœperint, malè providi, vel bene cœpta turpi defectione deseruerint.

In littore canitur celeusma. Quid juvat forti lacerto sulcare maria, fluctus scindere, cha-

charybdes arte omni vitare, si nunquam detur designato littore frui.

Inconstantis animi est, multa inchoare. Uni te præstat impendere, donec plenè consequaris intentum. Assequitur nulla, qui sequitur plura. Porrò unum est necessarium. Quid juvat Christum sequi, si non consequaris.

XVIII. JUNII.

Nulla est bestia super terram dæmone efferatior, acrior, & pertinacior in hominem, ut cum pernicie nostra, malignæ, obstinatæque mentis suæ desiderium adimpleat. S. Ignat. de spir. dignit.

SI cecidit de cœlo Angelus, ex Apostolatu Judas, quis est, qui stare sine justo timore ausit? nec Salomone doctior, nec Davide sanctior es, nec Petro meliùs instructus, & necdum times?

Nullus adeò sanctus, aut in virtute probatus est qui timoris expers vivere possit. Respice columnas cœli, contremiscunt illæ; suspice stellas, de cœlo ceciderunt.

Vide naturæ tuæ in peccato conceptæ fragilitatē, hostis tui partes in omnes vigilis industriam attende. Numera, si potes, lapsuum occasiones tristes, te meliorem minùs cogita; sic in timore, & tremore salutem tuam operare.

Initium sapientiæ timor Domini, sinè quo malè tutos in via virtutis gressus figimus, vel enim in superbiam incidimus, vel in socordiā.

XIX.

XIX. JUNII.

Cum nullo mortalium licèt pessimo, de rebus Dei sermo miscetur, quin plurimùm indè lucri referatur. S Ig. apud Nad. 31. Julii.

MAgna vis est gratiæ! momentum sufficit, & è Saulo Apostolum, è pessimo efficit sanctissimum. Sic nempe lux illata orbi, momento tenebras omnes expellit.

Unica vox gladio ancipiti penetrabilior ità pervadit animum, ut totum immutet. Brevis sermo longa oratione multò fit efficacior, quando illius affulget radius, in cujus manu corda sunt omnium.

Si fructus non statim appareat, non despera; in fructum maturescet; semen nunc jecisse sufficiat, seges erit, & optima messis, licèt nunc alta nive sepulta rigere omnia videantur. Non omnia simul maturescunt.

Utinam plures ad nos venirent, ut fiant sanctiores, non ut redeant spebus suis ditiores. Nostrum est sequiora illorum consilia corrigere, ut meliora referant, quàm quæsiverint.

XX. JUNII.

Nunquam tantis aures ditandæ sunt promissis, quin facta valeant ipsis ex æquo respondere S. Ignat. ap. Bart. l. 4. f. 281.

NOn promittendum, quod nolis; minùs, quod non possis explere. Fide semel remissa, nihil superest, quod perdas. Vilescit authoritas, imò humana societas cessat.

Unam tantùm linguam natura, & manus dedit binas, ut doceret liberaliores nos esse debere opere, quàm lingua.

Fides tua fidibus conveniat, hæ ut gratæ sint, manus facit. Dare quidem pollicita difficiliùs est, quàm danda polliceri; præstat tamen spem non facere, quàm implere nequeas, nè vel fraudium, vel inconstantiæ te reum agas.

Si quid negari debeat, ità blandè fiat, nè bis animus vulneretur, negatione, & ejus modo. Sæpè negatio beneficii loco accipietur, si animum quidem promptum, rem verò petitam ostendat noxiam fore.

XXI. JUNII.

Nimium alienorum defectuum odium plus alienationis animi gignit, quàm emendationis: juvatque ad fugandos potiùs alios, quàm juvandos. S. Ig. in Comp. vitæ.

SÆpe defectus graviore defectu corrigimus, dum propriæ passioni nimiùm indulgemus; unde fit, ut non tam illos emendatos, quàm indignationi nostræ satisfactum, cupiamus

Quis medicum vocet, qui ægro indignetur, & hunc potiùs, quàm ægritudinem persequatur. Gravior ægritudo majori digna est compassione, affectu magìs tractanda, quàm odio.

Inconsideratus nos zelus eò persæpè adducit, ut dum domesticæ consultum volumus di-

ſciplinæ, charitatis obliviſcamur, id eſt, curamus corticem, & medullam prodigimus.

Fratri, quantumvis reo, nemo indignatur, niſi, qui domi ſuæ talpa proprios errores non videt. In multis offendimus omnes, & quî tua errata tractari velles! ſatiùs eſt bonitate peccare, quàm ſeveritate.

XXII. JUNII.

In afflictionum genere præferendæ ſunt illæ, quæ ſenſum inferunt acriorem, ſed damnum levius: his enim corpus & moleſtiùs, & durabiliùs affligitur. S Ignat. in vita apud Maff.

MOrtificationi menſuram prudentia ſtatuat, nè quid nimis, néve quid juſto minùs fiat: hujus amor proprius, illius periculum impetus fervoris facit.

Afflictationum corporalium finis ſenſus eſt corporis, non detrimentum: plùs facit, qui diutiùs: exceſſus cum conſtantia conjungi nequit, qui ſe multùm vult mortificare, moderatè caſtiget, iſta durant.

Satius eſt, ſæpius, & per intervalla, quàm graviùs, & ſinè requie corpus macerare; ſi continua ſit, ſenſum obtundit, ab aſſuetis enim non fit paſſio: ſi gravior, tum ſuccumbit aſinus ſub onere.

Etiam culicum morſus martyrii palmam mereri poſſunt, non ſemper opus eſt ſanguinis profluviô, aut membrorum laniena.

XXIII.

XXIII. JUNII.

Nihil agendum, aut scribendum, unde rancor, aut amaror aliquis nasci possit. S. Ig. ibid.

NEmini danda est justa offensæ causa. Nemo tam pusillus, aut vilis, qui obesse non possit. Et muscis sua bilis, & culici aculeus est, qui sensum faciat, & tumorem erect.

Quæ scribuntur, severiorem vocanda sunt sub censuram, per manus, & oculos eunt, ætatem ferunt, plures, & graviùs feriunt. Littera scripta manet irrevocabilis. Sit sinè felle, sinè aculeo quidquid scribis.

Etiam ubi correctione opus est, ea esse debet sinè amarore, sed sicut medicinas auro, vel saccharite condit medicus, sic ea temperanda est, ut non correptio, sed medela, non pœna, sed beneficium esse agnoscatur.

Neminem ad bonam frugem revocabimus, nisì animum priùs, quàm vitia expugnemus; lucrabimur autem neminem, nisì crediderit se amari.

XXIV. JUNII.

Magnum dæmoni gaudium est, anima inconsultò procedens, sinè fræno illius, à quo regi deberet; quantò enim telis altiùs enititur, tantò gravius ruet. S. Ig. apud Nol.

NEmo certiùs labitur, quàm qui se credit esse securissimum: ignorantia periculi summum est periculum: incauta securitas

via eſt ad præcipitium, quò quàm facile eſt ruere, tam difficile inde redire.

Alieno ductu qui graditur, ſecuriùs procedit. Plures oculi plura vident, & prævident. Væ ſoli! quia cùm ceciderit, non habet ſublevantem ſe

Nemo ſuo, etiam in optimis, nitatur arbitrio; cùm ſæpe ex optimis, ſi degenerant, fiant peſſima. Qui ſuæ virtuti fidit, nullam habet.

Alta ſemper periculis obnoxia Vertiginem time, qui de ſe ſubmiſſè ſentit, hanc facilè cavet. Præfidentia temeritatis mater eſt pediſſequam trahens ruinam

XXV. JUNII.

Oportet parùm loqui, & multùm audire. S. Ignat. apud Bart. l. 4.

PEr verba effunditur animus, vox genium prodit, hac miniſtra cordis patent intima, quæ tamen ità recondita volebat eſſe natura, ut nec Momo feneſtrellam, eò indulſerit.

Multiloquio prodigitur authoritas, qui tacens Philoſophus manſiſſet, loquens omnem ſui opinionem diluit: majora quippe animo volvi quisque crediſiſſet, ſi prudenti ſilentio, velut ſipario involuta manſiſſent, quæ inconſulta lingua profudit.

Ubi verborum eſt flumen, ibi vix gutta mentis. Prudens multa loqui non poteſt, quia prævidet, quàm grandes vox levicula ciere poſſit tempeſtates.

Nec

Nec aliquid est honorificum magis, quàm verborum parsimonia. Etiam fatuus, quàm diu tacet, sapientem simulat. Naturam æmulemur, duas homini aures, easque semper apertas; linguam unicam, eamque tot abscon- ditam repagulis dedit.

XXVI. JUNII.

Qui Deum secum fert in corde, circumfert secum paradisum. S. Ig. in compend. vitæ.

SOlus Dei amor sinceræ fons est lætitiæ, sinè ullius admixtione fuci limpidissimus, absque ullius cessationis periculo perpetuus. Quid fodimus nobis cisternas dissipatas?

Si dilectionis pactum cum Deo ineas, non est, quòd de felicitatis constantia dubites? cujus nec amor perire, nec ipse potest. Nequit leviter voluntatem mutare, nec mutari. Nulla subit illum amantes amandi pœnitentia

Alius amor semper inconstans est; potest enim amatus vel invitus cessare ab amore tui; potest ipse perire, licèt amor in vivente periturus non fuisset. Felicitas non est, quæ perpetua non est.

Pacta dissolvi alia possunt, quoniam eadem voluntate, qua fiunt, rescindi possunt; in amoris autem contractu, cùm eadem voluntas materia sit contractus, voluntas alienatur, jam non sui Domina, jus pœnitudinis amittit.

XXVII JUNII

Compendiosissima, & ferè sola ad sanctitatem

via est, abhorrere ab omnibus, quæ mundus amat, & amplectitur S. Ig. in Exam. c. 4.

QUæ vetus Romani Sapientis querela fuit, eadem hodie est virtutis: malorum causas esse, quòd exemplis, non ratione componamur. Vivimus, ùt passim vivitur.

Non quà itur, sed quà eundum sit, attendit, qui tendit ad perfectionem; ille peritum se nauclerum probat, qui etiam contra torrentem niti novit.

Noli sapere cum vulgo, nec continuò imitandum credas, quod popularis æstimatio suadet, quasi verò vitium non sit, quidquid multorum exempla excusant. Æstimanda sunt judicia, non numeranda.

Documento aliena vitia sint ad cautelam, non incitamento ad sequelam. Qui malis dissimilis esse veretur, evadit malus. Pauci sunt, imò unus Dei Filius, cujus exempla pro regula morum assumantur.

XXVIII. JUNII.

Mensura profectus ex vultu, gestibus, naturæ facilitate, aut amore solitudinis malè sumitur, cùm à vi, quam sibi quisque infert, sit desumenda S. Ig. ap. Maff.

IGnava sanctitas est, quæ laudem captat ex iis, quæ plùs stupor quidam naturæ, quàm virtus operatur. Nisi tu etiam lignum sanctum esse dicas, quod nec ira unquam, nec libidine commovetur.

